

GAZDASÁGI LAPOK

16. szám

Megjelenik minden vasárnap

1907. Április 21.

VIZMENTES PONYVÁK

HAZAI GYÁRTMÁNY!

VITORLAVÁSZON-PONYVÁK

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Gyár: LAJTA-SZENT-MIKLÓS (Sopronmegye).
ELSINGER M. J. és FIAI
 BUDAPEST, IV. KER., DEÁK FERENCZ-UTCA 3. SZÁM.
GABONA ZSÁKOK

VIZMENTES SÁTRAK,
 KÖPENYEK,
 LÓTAKARÓK,
 VECREK, TÖMLÖK.

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!

MINTÁK ÉS ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Szuperfoszfátot,

== Stassfurti kaititot, ==
 Stassfurti káitrágyasót

40% káli tartalommal, továbbá mindennemű egyéb

műtrágyafélét

azonkívül rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minőségben

legolcsóbban szállít a

„HUNGARIA” műtrágya-, kén- és vegyipar-részvénytársaság
 Budapest, V., Fürdő-utca 8. szám.

A Szegedi Kenderfonógyár Részv.-Társ. Szegeden

ajánl legjobb minőségű

manila kévekötőfonalat aratógépekhez

kilogrammonként cca 360 méter hosszban, melyből a múlt évben is uradalmaknak és aratógépgyárosoknak jelentékeny mennyiségeket szállított métermézsáncként 125 korona árban bármely szükségleti állomásra bérmentve szállítja. — Ajánl továbbá már évek óta legjobban bevált

gőzeke - sodronykötelet

legjobb angol acélsodronyból, valamint mindennemű gazdasági kötélárut.

szőlő peronoszporája ellen

való védekezéshez általánosan elismert legjobb és jelleget legolcsóbb anyag a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

BORDÓIPOR

Ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban 4 kilogramm 82 fillér, 10 és 5 kilogrammos zsákokban 80 fillér, valamint 2 kilogrammos dobozokban a kilogramm 87 fillér.

Használati utasítás és biztos, előállítás gyors, a levélhez a legjobban tapad, a permetezőt sohasem árgítja.

A bordói por ezenkívül kitűnő eredményekkel használható a burgonyavész ellen, gyümölcsfák permetezésére és baromfiok fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad, ismertető füzeteket küld a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

csillag védjeggyel

helyesen alkalmazva, min- den növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas mű- trágyája. — Kívánatra szak- munkákkal és áraján- lattal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrássy-út 49.

Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselje.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre! Minden zsák ólomzárval és tartalomjelzéssel van ellátva.

A Kiszállási Uradalomban egy

INTÉZŐI ÁLLÁS

betöltendő. Javadalmazása évi: 1584 korona készpénz, 12 hektoliter buza, 20 hektoliter rozs, 7 hektoliter árpa, 12 hektoliter szemes tengeri, 4 köbméter tűzifa, 2 drb tehéntartás uradalmi takarmányon, 1 drb növédmérmehatartás uradalmi takarmányon, 6 drb sertésnek legeltetés, szabad lakás megfelelő 2 hold (1200 □ öles) házi kerttel. Megkívánatik, hogy pályázók okleveles gazdák, kik valamely nagyobb uradalomban már hasonló alkalmazásban vannak, tehát kellő gyakorlattal bírnak s 35 éven túl ne legyenek. Oly pályázók, kik állatorvosi oklevéllel és e téren is némi gyakorlattal bírnak, az állás betöltésénél előnyben részesülnek. Utóbbiaknak állatgyógyászati működésükért külön megállapítandó pótdíj helyeztetik kiállításba. Az állás mihamarább, legkésőbbben azonban f. évi június hó 1-én elfoglalandó. Pályázók bizonyítvány- és keresztlevél-másolatokkal felszerelt folyamódványukat az Uradalmi Jóságfelügyelőség címűen Kiszállás-ra (Bácsmegeye) küldjék, megjegyezvén, hogy folyó hó 22-én túl érkező folyamódványok már figyelembe vételtől nem fognak.

Uradalmi Jóságfelügyelőség.

Heucke A. Hausneindorfi gézeké-gyár

kitűnő rendszerű

gőzeke-készleteit

szállítja a magyarországi vezérképviselet:

Komárom-vidéki takarékpénztár r.-t. Komáromban.

Pályázatokhoz csak bizonyítványmásolatok csatolandók. Eredeti bizonyítványok elvételéért a kiadói hivatal nem vállal felelősséget

KIS HIRDETŐ

Kis hirdetések ára: minden egyes sző 4 fillér, csak oly levelek továbbíthatnak, melyek a szükséges postabélyeggel ellátva küldendők be.

Alkalmazást keresők.

Gazdatiszt,

róm. kath., 37 éves, és, birom a magyar, német és szláv nyelveket, gyakorlatom 14 1/2 év, a gazdálkodás összes ágazataiban a kor követelményeinek teljesen jártas vagyok. A czukorra- és dohánytermelést, tehénészt és szajtokészítést, a mező gazdaságokat a legpragyeosab munkálkodásért em és intéztem, nemkülönben a gazdasági könyvvezetést és pénztárkezelést vállalom. Nagyobb uradalomban intéző vagy ispani állást keresek meliőbbi belpérség. Megkeresések a kiadói hivatalba 774. szám alatti kéretnek.

Irnoki

vagy hasonló állást keres földmivessésként jeles sikerrrel végzett és 4 évi gyakorlattal bír 25 éves ev. ref. vallásu egyén, ki a gazdaság összes teendőiben jártas. Szives megkeresést kér „Szorgalmas” czimen Réte, Pozsony megye.

Kertész

33 éves, nős, állandó alkalmazást keres. Czim: Heinrich Hegn, Gärtner in Fischau am Steinfeld.

Segéd-tiszt

állást keres április 1-én esetleg előbbi belpérség. A egy gazdasági iskolát jó sikerrel végzett és két évi gyakorlattal bír gazdaság, ki a magyar, német és román nyelvet teljesen bírja. Szives megkereséseket Bill Márton, Medgyes, czimre kérek.

Kezelő tiszt állást

keresek, a gazdálkodás összes ágazataiban otthonos vagyok, szintu egy dohány- és ozmoripátermelés, tehénészt, sajtda kezelés és könyvvezetésben. Nős, róm. kath., családos vagyok. Czim: 656. szám alatt a kiadói hivatalban.

31 éves

nőlen, földmivességgazdasági szakiskolát és kassai szesziföldi tantolyamot végzett, nagyobb uradalomból 12 évi gyakorlatlal bír gazdasázt, ispani, segéd-tiszt állást keres. Czim: M. M. Budapest, Izabella-utca 10. sz. I. em. 15.

Kezskeméti

földmivessésként jó eredménnyel végzett, 21 éves, kis korlátal gazdaságban nevelkedett, azonnali belpérség megföldöl alkalmazást okros. Szives megkeresések Urbán Kálmán Kocsér, Pest m.

Elméletileg

képzelt, 19 éves gyakorlatlal, jó bizonyítvánnyal, referencziával és biztosítékkal rendelkezés, nős, szerény igényű, kis családú, 39 éves gazdasázt, 14 év óta önálló intéző, folyékonyan beszéli a magyar, német és szláv nyelvet, iródi teendőket, kettős könyvvel, dohány, czukorra, kondertermelést, mérési és homoki szőlők kezelését, szeszgyár adminisztráciást alaposan érti, állást keres bármikori belpérség. Ajánlatok kéretnek: E. E. Budapest, Barcsay-utca 14. II. em. 21.

Betöltendő állások.

Gazdasági irnokot

keresünk. Sajátkezűleg másolt bizonyítványok, arymint lehetőleg fénykép beküldendők. A német nyelv bírása ugy szóban, mint írásban nagyon kívánatos. Javadalmazás: teljes ellátás és egyelőre 500 korona készpénz fizetés. Hida, Tolnarmegyé, u. p. Szeder, Gazdasági intézőség.

Pályázat.

Az alanti részvénytársaság igazgatósága kivételével a pályázatot hirdeti minden helyezésben a tudósított tisztégek betöltésére. A részletes felvilágosítást az igazgatóság megküldi. Pályázhatnak gazdasági tisztviselők. A pályázatok a Közgazdasági Hírel Aruforgalmi részvénytársaság igazgatóságához, Budapest, József-körút 5. intézendők.

Keresetkik

nőden fiatal ember jó írással, ki a könyveléshez valamit ért. Olyanok, kik gazdaságban már alkalmazva voltak adják be fizetési igényüket feltüntetve ajánlatukat Bőrgazdaság Magyar Kisle czimen.

Pályázat.

Keresetkik 5 hónapra egy nőden fiatal ember, földmivessésként végzett. Fizetés havi 40 korona, ingyen ellátás lakás, világítás és takarítás. Ajánlatok Nys. bajnai Vojnich Sándor tisztartójának küldendők be, legkésőbbben április 24-ig. Zobnatica, u. posta: B. Topolya.

Szakértő

kezelő gazdasázt, izr, nőden vagy nős, de gyermektelen, fejérmeyei intenzív gazdaságban (tehenészt, szőlő) állást nyervek. Ajánlatok 783. szám alatt a kiadói hivatalba intézendők.

Segéd-tiszt

felvételtik május 1-én való belpérséssel mélt, báró Hammerstein Richard ur pa-sári gazdaságában, évi 480 korona készpénz fizetés és mosásos kényel teljes állású. Párásárktól megkívánatlik akadémia, vagy valamely grad. intézet sikeres végzése, némi gyakorlatlal bírók előnyben részesítnek. Polymodonyok vissza nem küldendő bizonyítványmásolatokkal és lehetőleg azokkal kiegészítve. Kérlek Garry Sándor urad. intézőhöz küldendők, Pa-Sári, u. posta Bajmók, Bács m.

Ispani állás

betöltendő. Javadalmazás 600 korona (évenként 120 koronával emelkedik 1000 koronáig), 12 hl, 39, 2 el hl, tengeri, 730 liter tej, 2 drb szőlő, 1000 □ el tengerföld, 200 □ el veteményesnek, tűzifa, két szóva, konyha és kamrából áll lakás. Csakis teljesen megbízható, értelmes, erőlyes, józanleltű, farszótartó nem ismerő, oklál beszélt, teigazdasági szakiskolát végzett gazdák küldjék be bizonyítványait sajátkezi másolatlal Lázár László Lapusnyak, posta Hunyadobra.

Répa-mag

óvári, oberdorffi, természetes állapotban és

Duppani zab, Prairie királyné, Székely tengeri, Karos és törpe babok,

Gyorsfejlődésű Magyar bikák,

Poland-china kan malaczkok,

Pekingi gácserek,

lámpanélküli költőgépek,

Pekingi kacsa-, emdeni lud-, fehér és fekete Orpington-tojásokra

előjegyzést elfogad Telek Arvéd

gróf drassói urad. intézősége,

u. p. Koneza.

Hámozva vagy csávázva szárítva,

ami Linhart és Rásko tanárok szerint jobb, mint impregnálva.

Elpusztíthatatlan minőségű juta-, len- és kenderzsákok,

legtisztább magyar lenből készült vízhatlan vízporvázson és juta kanzal-, gép- és szekertakaró ponyvák

bármily nagrságban, gyári áron, kölcsönzsákok minden célra, kölcsönponyvák

vasuti kocsik-, szekér-, behordási-, rostalaj- és repceponyvák és asztalgatkaróhoz legmértékeltül kölcsönző el lennőben, kölcsön és vételre. Vilmoszton eső-köpenyek

HUNGARIA

kétszer sodról lavogás kézi kevékötelek 130, 140 és 150 cm. hosszban. Minden anyag töltésére alkalmas

egyszer használt zsákok vétele és eladása NAGEL ADOLF

szék és ponyva nagyraktár és kölcsön intézőhely BUDAPEST, V., Aranyjános u. 10. Sürgönyczim: Nagela. Vidéki telefon: 35-92.

Vetőbáttermelés.

Legnémetmagnagykereskedés törpe bábót kíván szabott ár mellett termeltetni. A nem vetőmagvak visszaszolgáltának. Ajánlatok a kezzel szedett bábókra nevez az ár megjelölésével mellett „K. W. 5107” alatt Mosse Rudolf Kún a Rhein kéretnek.

15 millió ákác- csemete 1000 drb minőség szerint 2-30 korona. Kőzönséges, vörös virágú, gömb és szomorú ákác magas törzsi darabja 60 fillérről feljebb.

20 millió élősovény-csemete Glaedita 1000 drb minőség szerint 5-30 korona. Amorfia, gyertyán, stb.

Gyümölcsfák

(késlet 1/2 millió), alma, körte, ősz- és kajszinbarozok, stb. darabonként 50 fillérről feljebb. Diszfák, díszbokrok, tülevélűfák, rózsák, stb. nagy választékban. Továbbá fajbaromfi és azok tojásai 20 legjobb és legszebb fajban. Képes árjegyzéket kívánunk bármelyre küld Gróf Bathányi-féle uradalmi intézőség Cserszák, posta: Vas-Fereneczfalva.

Pannonia száoda

BUDAPEST, VIII., Rakóczi-ut 7. sz.

Fajtások!

Fehér orpington és sárga orpington fajliszta angol importált törzsek teljes családbanoként 70 nőtér kaphatók általm nagy arányban és számos I. és Jegenyessé álljartatottak. Fokozott gazdaságban. Reltter Oszkár főoklályozó Magyarbeszerekes. Rázasonyos, biosz, saját tulajdonú csomagszék felállítású ingenes. Előjegyzések már most elfogadhatók. Őszl szállításra nyarított emdeni luda, mélyen kettős, fehér és sárga orpingtonok előjegyzhető. Kültelőségek: Arad, Budapest, Pécs, Belgrád, Koszbenkerék, Nagyvárad, Szóda, Szendrő, Szabak, Pozsony, Pancsova, Temesvár, Veszprém, Zenta.

TÖK MAG.

Sok éven át általam nagy sikerrel nemesített szürke Indiai Mamuth és vörös Chinal kereszteséből származó mag nálam kapható. Terménye kiválóan eltartható és bőtermő. Kijelző 3 korona. Tarnai Bertalan földb. Apostaj, Pestmegye. Megrendelésnél kérem e hirdetésre hivatkozni.

Nemesített alcsumi tengeri

vetőmagot a folyó évben is ad el az alcsumi főhercegi uradalom. A vetőmagnak válogatot csövek közép részéről, kézzel morszolt tengeri ára métermázsánként 18 korona. Zsákok önköltségen lesznek szállítva. A tengeriből 0-50 q-nál kevesebb mennyiség nem szállítatik.

Megrendelésüket a pénz előleges beklüldése, vagy az áru vasuti utánvételezése mellett, míg a készlet tart, elfogad a főhercegi intézőség, Vértesszántó. (Posta-, vasut-, táviró-álmás, Bieske, Sárbogárdi h. é. vonalon).

Több arányemmel kintítettett Lapusnyaki bőtermő magtengeri

100 kilónként 16 kor., válogatot csövek középéről morszolva 24 kor., ugyaniyen 10 mászán felül rendelve 20 kor. Tápdu szem nemcsak kitűnő hiszáló takarmány, hanem főzve osemegőnek is pompás. Lovlévdás szára legjobb takarmány és csalánkudó. Múlt évi állagterésére 2958 kiló szem, 100 kiló osovés, 846 kiló szemet ad. Csikátpalczai Lázár László uradalmi Lapusnyak - posta Hunyadobra.

Lovuk kelessége

(Chladna hűgőse és más hűgőse) biztos eredményel győdhíthatik. Szemeltés osemegőhűgőse. Felvilágosítást igénymentesen küld Ripp Arvin, Drzda-A, 266

Az esztergomi helyi gőzhajó részvénytársaság

Kövésd nevű unjann alakított személyiséltető oszavergőse az Esztergom-Kovácsapatak nyaralótelep és vasutállomás közötti személyforgalom czéljaira f. évi május 16-1-étől egész szeptember hó 30-áig bezárólag bérbeadó az ottani uszodával együtt. Bérlet feltételek megtudatás Lindner János társulati vezérigazgatónál Esztergomban.

Néhány szó a cseléd-törvényjavaslatához.

Sokan el vannak ragadtatva a törvénytervezet humánus hangjától s különösen a nem-gazdálkodó agráriusok nem győzik eléggé dicsőíteni ennek jóságát, de csekélységem és velem nagyon sok gazdatárs más véleményem javunk s azt mondjuk ismételve, hogy e javaslat igen jó a cselédék részére, de tönkre teszi a gazdákat, eltekintve attól, hogy rendet, csendet, fegyelmet, iparkodást, szorgalmat képtelen leend a gyakorlati tereken működő gazdatiszt vagy gazdálkodó birtokos elérni, ha meg van tiltva az ugynevezett szeretetlenség, mert holmi körmeny hangzatosított szótöröktraktus szóval Sipulusz meg tudta félemlíteni kis gyermekét, de a pusztán nevelkedett betyárgyerek (kisbérest hívják így helyenként) bizony nem hajlik egy könnyven a szélre, enyhe pirongatásra, ennek erősebb fellépés, kemény, ropogós szavak kellene, néha egy kis parázs káromkodással fűszerezve s hogy ha a gazda vagy tiszt felvilágít vagy elkeseredik a cselédék rosszasága miatt, éppen nem csoda, ha becsmérlő szavakkal illeti őket s olyanokat mond, mint egyenranguk között becsületsértésnek kellene venni, ha ettől is eltűnték a parancsolót, akkor meg van a gazda lövés puská nélkül. Bizony én s velem nem egy régi tisztársam nem fog bosszánatot kérni a bérestől, ha legazemberezi, s a béres sem megy a főbíróhoz panaszra, ha haszontalan naplopónak nevezte kenyéradója.

E tekintetben marad minden a régiben, szóljon bármit a törvény betűje, erről kár is több szót vesztegetni, de inkább lássuk a többi §-okban foglaltakat s kérem gazdakollégáimat is, szóljanak minél többen hozzá, hátha most az egyszer a gazdatisztokat is meghallgatják.

20. § szerint a cseléd minden kártérítéssel tartozik, ez szép, de kivihetetlen dolog, hisz nécs annyi vagyona soknak, mint a mennyi kárt okoz egy évben s ha fizetéséből vonjuk le a kárt, miből fog élni családjaival? Ez olyan nesze semmi, fogd meg jól. Tudja ezt a család is s csinálja is a kárt derűre-borúra, ma egy löcsöt tör, holnap rudat, aztán kerelket vagy az ökor lábát és így tovább. Ilyenket

egy kis szitokvátók vagy pláne egy jó nyakleves sokkal hathatósabb lenne, mint a kártérítési mumussal való jisztegetés? Nem oly intelligens a mi cselédjegünk meg, hogy tesüfenyítés nélkül is existálhasson a gazda mindennél; tszútele, a fájdalom, igen kevés számu kivételt képező vidékek.

21. §. Bizony jobb lesz másként megállapodni, mint előre kiadni minden conventiót, mert ha az ipse eladva azt s megszokik, se pénz, se posztó; vagy ha lop, gyilkol, vorokszik stb. aljasságot követ el és el kell kergetnem, vagy bezárják, üthetem bottal a nyomát, nem kapok vissza a naturáliákhól semmit s nincs eszédem. Még jó, hogy a javaslat más megállapodást engedélyez.

A 22. §. arról beszél, mi történik a gazdával, ha megszegi a cseléd iránti kötelességet, de arról hallgat, hogy mi legyen a cselédrel, ha az szegi meg. Pedig a reciprocitás úgy hozná magával, hogy erről is szólna a javaslat.

A 23. § arról regél, hogy idót kell hagyni éjjeli nyugvásra, de mennyi legyen az, arról nem szól a fáma; pedig kíváncsi volnék tudni, vajlon gróf Széchenyi István szerint értelmezendő-e ezen pont, ki 8 órát ajánlott alvásra? Telen aludhat nálunk a béres, kocsis stb. család akár 12 sőt 14 órát is, de nyáron, kivált a hordás (takarodás) idejében 4-5 óránál több nem igen jut a 24-ből e czélra. Eddig ezt természetesen is tartotta népünk s néha a gazdatiszt sem nyugodhatott többet p. o. a cséplőgép mellé rendelt urfi; de a humánus paragrafus — nagyon félek — esetleg azt eredményezi, hogy szolgaszemélyzetünk a szorgos dologidőben is csak 6-tól 6-ig fog akarni dolgozni, akár a gyári munkások. Ez a § kétélű fegyver!

A 25. §. Azt kérdem, vajlon nem fizethet-e a gazda postautalványval, postatakarékpenziári csikkel vagy valami bankutalványval, p. o. ha utazik ó vagy uton van a cseléd? Nem tekintendők-e ezen papírok készpénznek, hisz minden ügyléltné készpénz gyanánt szerepelnek? Sokszor a távol lakó gazda idót nyer s fáradságot takarít meg azzal, ha posta útján továbbítja a cseléd fizetését; ily modern fizetési eszközöket nem szabad figyelmen kívül hagyni.

A 27. §. első bekezdése helyes, mert a gazda által kézzépbén váltattik meg a felesleges tüzeltő anyag, természetesen illő piaci árban.

De ugyanezen § másik bekezdésében foglaltak igen sérelmesek a gazdára; mert e szerint, ha a cseléd kapricizozza magát, elvitetheti a 10-ik határba gabonajárandóságát örlésre s a jámbor gazda ezt tűrni tartozik s vissza is köteles onnét hoztatni az örleményt, pedig talán közelben is van jó malom. Hogy fog majd kinézni ez a dolog p. o. nálunk, a hol az uradalomnak is van rozs, árpa és kukoricáz-örlésre kitűnő malmal s csak a kevés húzást vitetjük egy gözmalomba? Jövőben, ha ezen § változtatlanul törvényerőre lép, az 50 egy-néhány cseléd közül kettő ití akar örletni, egy pár a szomszéd Mekényesen, mások a távolabbi Kovács malmot szemelték ki ismét néhányan Kurdra kíváncznak vagy Bonyhádra, sőt pláne Högyszére! Mondhatom, szépen fest a remény, mit a közel jövőbe helyezünk! Hisz ha összeáll a sok cseléd s elhatározza az uraság bosszantását, akkor 2 álló hézig kénytelen gabonát hordani s ugyan annyi ideig visszafuvarozni a lisztet minden negydegyében s más mezei munka szünetelt a fertály $\frac{1}{2}$ részében vagyis 8 hónap lesz a munkaidő, $\frac{1}{4}$ hónap a fuvaroztatás. A földes ur nagy költséggel berendezett malma pedig uresen fog állni, mert a cselédasszonyágoknak nem tetszik ití örletni, ha a legkitűnőbb is lesz a liszt s legkevesebb a vám. Már ebből a §-ból nem kérünk!

A 28. §. újabb terhek rak a szegényre, agyon-sanyargatott gazda vállaira, tehát nem elég 30 napi betegséget tűrni (a cselédnek), de ezennél 45 napig kell gyógykezelést ití s családját is! Kissé sok a jóból, edes törvényhozó urak! Mennyi lesz e czimen a visszaélés, arról nem akarok diszkurálni, hisz ezen dologokról már részletesen kifejtették gazdatisársaim nézeteket e beces lapok hasábjaim s én is az ő véleményüket osztom.

Azon §-szert utí teher a lakás külön szobájába, de hát erre 10 évi idót hagytak és így még ha véres verekelték szerzi is a gazda erre a pénzt, elviselhető lesz.

De ití is homályos az irás, mert azt mondja: minden nős cselédnek külön szoba dukál;

TÁRCZA.

Nem ég a pipám!

— Egy öreg gazdatiszt elbeszélése. —

— Hát azt hogy csinálta, Józsi bácsi? —
— Észszel meg szivvel, öcsém. Ma a kinek esze van, annak szive nincs, a kinek szive van, annak esze nincs. Azért urak a szócziálísták, a világpolgárok.

— Nem mondana el egy-két esetet, Józsi bácsi?

— Elmondhatom, de az nektek nem orvos-ság már. Abból a diólaból, a melyet te most eldítelsz, csak az unokáid esznek bővíve. Abból a szócziális cseléadorvoslásból, a melyet én ajánlok, csak a fiad fog halát érezni.

Csak a Tóth Gyuri-kas esetét említem. Ez a Gyuri, mint arató, igen szorgalmas volt. Tettszél nekem a becsületes képe, de nem dicsőírtém meg. Az olyan kezdő gazda tempó. Nem sokra megy vele. Mikor az aratás végetel járna, hát az öreg béres Mónus Jánossal egy szóbeszéd között megemlékeztek Tóth Gyuriról. Azt mondja az öreg béres.

— Mondok tiszt ur, hogy én sem voltam gyorsabb kezű ennel, pedig hát szerettem a dolgot a nyelén fogni.

— Hátha a Katát öszszedná vele? No, azok dolgoznának négy ember helyett! —
biztatom az öreget.

Az öreg béres előbb rámnézett. Azután a pipája körül maszogott.

Kérdem tőle: akar mondani valamit Mónus?

— Csak azt gondolom, tiszt ur, hogy nap-számom nép. Aztán nincs helybe.

Akkor aztán én vertem ki a pipámat. Meg-töltém eme finom réthával. Mónus közbe tüzet esiholt és oda tette az égő taplót a pi-pára. Azalatt gondolkoztam, szippantottam, gondolkoztam, szippantottam.

— Mondott valamit, tiszt ur? — kérdezi az öreg béres.

— Nem én. De azt a Gyurit fölvenném a létszámba, ha... No, a többi a Kata dolga. Rajtam nem mulik.

Másnap már a malaczerelés közben segí-tett Gyuri a malacz legógnál a Mónusék házajátékán. Csak ugy, segíteni bítva be az öreg béres. Aztán ha már szívességet tett, hát behívta a lakásba is. Kata megtörülte a székét, mikor leültette a Gyurit. Meleg lepény-nyel is megkínálta hamarjában. Az újvi cselédváltásnál már Tóth Gyuri béres volt az uradalomban. En voltam a násznagy. Az öreg Mónus házánál tartották, mert az öreg béresnek háza volt a faluban, hát azért óhajtottam a fiatalokat is együtt, hogy a kinek már háza van, ha béresféle nép is, mégse költö-ződik, ha csak nem éppen muszáj, a legvégső esetben.

Igy szerettem az állandó cselédeket. Esz-szel, meg szívvel. De a megtartásról is gon-

dokodtam. A Tóth Gyuri három fiának én vagyok a keresztapja.

— Hallottam beszélni Józsi bátyámról, de...

— No, mi az a de? Az semmi. Azt mon-dották: valahány kékszemű keresztgyermek-volt, hogy azoknak az édes-keresztapja vagyok. Tréfa volt.

— De minden tréfában szokott való lenni.

— Ití is volt. De halgass az Andris kis-béres esetét. Becsülni való volt az Andris, hanem szótlan vala. Nem szerették a leányok. De főképpen azért foglalkoztam vele, mert fölébte jött, hogy egy szomszéd birtokon akarnák foglalkoztatni. No, az öreg Józsi bá-csidtól sem a lovat nem lopták el, sem a bérest nem csalták el tudta nélkül. Hívtam az Andrist. Tudtam, hogy már elígérkezett tegnap, de három napig idót kért az elhatá-rozásra.

Bejött a tiszt szobába. Láttam, hogy gya-nakodik, mintha tudná az elígérkezést. Éppen azért én szótlan lettem előbb.

— Gyere bé, Andris! jó hírt mondok!

No, erre a biztatásra már elmosolyodott a különben szótlan Andris. Híledelmesen kö-szönt. Megkérdezte, hogy mit parancsolok.

— Te Andris, — kezdem neki úgy jó ked-vemből, — te szerencsés gavallér vagy. Ugy látom, hogy a Mihály csász. Rózsikája rád-vetette a szemét.

Elpirult az Andris. No, mert a lányok kö-

Onműködő
kocsira szerelt

növénypermetezőt,

a vadperce, vadmustár és más gyom kiirtására rézgálics által; valamint burgonya- és röpápermetezőt szállít

IG. HELLER Bécs, II., Praterstrasse 49.

Ujdonság! Új készlet mezeli emberek ki-
irtására székének által. Ujdonság!

Kérjenek árjegyzékét és
használati utasítást.

hát ha p. o. egy nyugdíjas öreg cselédünk s neje együtt lakik egy már családos fiával, ez elfogadható állapot-e? Vagy külön szobá dukál a pensionistának s külön a szolgálatban levő cselédnek?

A 31. § igen nagy megterheléstése a kenyérdandó, mert elég nehéz volt eddig is 13 — utazással 15 — napig nélkülözni a cselédet, esetleg mindég a legsürgősebb dolg időkben, ha az közhadseregbeli katoná volt, s még nehezebb a honvédekét 35 napig távol látni a gazdaságtól minden kárpótlás nélkül; de hogy 8 hétig, mikor a póttartalékos kiképezetiek, szinte járjon ki neki a conventio s fizetés és ő ne legyen kötelezve helyettesről konzakodni, az szerény nézetem szerint, kinzása a felhőbirtokosnak, a ki amugy is agyon van terhelve adókkal, közterekkel, pótlékokkal, párbérekkel s isten tudja mi mindennel. Hogy fizethetők 12 hóra egy cselédet, ha az csak 10 hónapon át dolgozik nekem s 2 hónapig katonáskodik? Hát az ipam s kereskedelmi alkalmazottaknak is kijár ily esetben törvény szerint a fizetésük? Vagy így akarják a nyomorú mezőgazdaságot egészen agyonbuzkózni, hogy romjain emeljek föl az agyondéledtetett ipar?

A 32. §. új teher, miről, nant a minap már egy szellemes tollu gazdatársunk meg is írta, új adóval sújtja a gazdát; — de pláne a 2-ik bekezdés zsebbevágó dolog, mert a pusztai vagy tanya cselédesség gyermekeinek, ha iskolát nem építhet külön a tulajdonos s extra tanítót nem tarthat 8—10 gyerek miatt, akkor köteles fuvarat adni naponta kétszer vagy éppen 4-szer az iskolába s vissza a tanárra, hogy a gyermekek nevelése csorbít ne szenvedjen. Szép a humanitás, mondóm én is Petőfi után szabadon: szép és veszedelmese, akár a szerelem. — Hogy ily intézkedéssel, kivált ha akadékoskodó tanfelügyelő van a megyében, a holdkántenti tiszta jövedelmet esetleg felére csökkentik, ki törődik vele? Éljen meg az a földbirtokos, a hogy tud, vagy menjen az is Amerikába! Talán ez a jó szándék, melylyel a gazdaságok birtokosait támogatják?

A 36. § szerint a cselédöt meghódmenyt, bért, ingóságot nem szabad végrehajtás alá vonni. Hát akkor miből kárpótolja magát a

gazda, ha cselédje szántszándékkal megkárosította vagy meglopota? P. o. nálunk az ökor látat törte el egy béres s a 350 koronát érő állatot 50 koronáért kellett odaadnom egy mézárósnak, mert megdöglött volna s akkor csak a bórét adhatom el. Ez a fráter el akart menni évközben s nem akartam elereszteni, azért valóban készakarva követte el a kárt, hogy elkergessen, ezljét el is érte s az uradalom a negyedév bért köteles volt neki kiadni. Erről regél még a 49. § is. De nem vehettem rajta semmit, mert ingóságom kívül semmije sem volt.

Ilyen és hasonló gézen-guzoknak a könyvébe azonban a régi, még érvényes törvény szerint csak jót szabad beírni, mert ha az igazsághoz híven odajegyzem, hogy hanyag, lusta, haszontalan, tolvaj stb., akkor engeim büntetnek meg. Most az 51. §. azt mondja: a rovatokat a falóságnak megfelelőleg köteles a gazda kitölteni a cselédkönyvben, tehát beírhatom, ha ügyetlen, lassu stb. a cseléd; de akkor mire való a következő §, a mely szerint a minősítésre vonatkozó adatok bejegyzése tilos?

Hogy értsük ezt? Ez magyarázatot kíván! 54. §. szerint 2 nap helykeresésre adandó, kérdés, vajjon akkor is, ha csak 1/2 évet szolgált a cseléd, mint itt egy egész sereg tett ez évben vidékünkön, talán ilyen esetben ezt a szabadságot joga van a gazdának megtagadni!

Az 57. és 58. §. büntetésről szól, itt is a gazda húzza a rövidebbet, mert rajta csak be vasallják az esetleg 600 koronáig terjedő bírságokat s egyéb költségeket, de a cselédöt hogy fogja megkapni a hatóság e büntetéspénzeket, ha ingóságai s conventiója érínthető nem lesz? Talán ezelszerű volna közbe szurni azt is: ha a büntetéspénz be nem hajrándó, minden 5 korona után egy napig eljárandó a cseléd, ez jobban hatna reá, mint ha papiroson megbüntetik pénzre, de végre nem hajtják rajta a büntetést.

A javaslat többi részéről már mások is, én is irtam e beces lapokban, arról már hallgathatunk, hogy ne bocsátkozzunk ismétlésekbe, de lehet, hogy más gazdatársnak más véleménye van egyik másik § felől, azért kérem nyiltn, tessék azt kijelenteni s ha ellenkezni is fog az enyémmel, én szívesen meghallgatom,

illetve elolvasom s ha meggyőző érvekkel támogatja őket, akceptálom is őket édesörömet, mert hisz a jónál is van jobb.

Fehér Zoltán.

A cseléd törvényjavaslat egy hiánya.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Olvastam az új cseléd törvényjavaslat paragrafusait, a melyből megilletődéssel látom, hogy tőlünk gazdáktól csak jogokat követelnek, de mi viszont jogokat nem kapunk, sőt nézetem szerint egyenesen elviselhetetlenné lesz a birtokos osztály helyzete a jövőben, az anélkül is már nagyon is fejünkre nőtt cseledekkel szemben.

Ha már annyi terheket kell elviselnünk a jövőben cselédeinkkel szemben, jogosan meg is követelhetjük, hogy ezek tulknásai ellen a törvényben oltalomra is találjunk és ne legyünk egészen a cselédurak (mert manapság már azok) önkényének meg erőszakoskodásainak és már-már elviselhetetlen szeszélyeiknek martaléku odoadóva. Allitáson illusztrálására egy jellemző esetet hozok fel, a mi gazdaságomban a napokban megtörtént és meg vagyok arról győződve, hogy az utóbbi években számtalan más gazdával is megessett.

Egyik béresem, kikapván negyedévi gabona és egyéb természetbeni illetményeit (az országban divó, rossz, bevett szokás szerint, negyedévre előre) alig, hogy 1-én a pénzberét is megkapta, egyszerűen, minden ok nélkül faképnél hagyott a legzinikusabb arzártalansággal kijelentve az ispánnak, hogy neki nincs kedve tovább szolgálni.

A gabona és egyéb illetményét eladta, pénzét kikapván, kérem, mi módon szerezzem meg már most tőle az előre kiadott és jogtalanul elharcólt gabonám stb. értékét? mert abból ugyan, hogy elcsukatom, semmi hasznom sincs, károm sem térül meg. Ha pedig elő is vezettem karhatallommal, újból elszóvik, a mint ezt már hasonló esetben, évekkel ezelőtt, egy szintén ilyen jó cselédem meg is eslekedett, ugy, hogy végre is megúrván a sok czeltalan elővezetetések, végre is futni hagytam.

Kérünk mi gazdák is oltalmat a törvénytől, ne csak a cselédekről legyen atyailag gondos-

rül igazán nem volt szerencséje. Igen szóltan, hallgatag legény volt. Csak lassan vallotta meg az igazat:

— Én még nem vettem észre, tiszt ur, — mondja.

— De én úgy veszem észre, *Andris*, hogy te szóltan is vagy, de aztán vak is vagy. A mit én észre vettem, azt te is megláthatad volna. Hát én láttam. A többi a te bajod. Vedd észre, ha tetszik. Aztán ha bajod van, *Andris*, ez az ajtó mindig kinyílik előtted. Ez a tiszt ur ajtója. Te szerencsés hallgató, máskor ne aludjál, ha *Rózsikával* találkozol, mert hallgatni és aludni, mégis ébren lenni, hát az nem járja, te szerencsés *Andris*. Isten megáldjon! Az ajtóom nyitva van, ha bajod van...

Andris béres kiment. Megkérdezték odakinn az udvaron tőle, hogy miért hívatta a tiszt ur és ő csak azt felelte:

— Dögöljek meg, ha tudom!

De nem dögölt meg, hanem még aznap visszaküldte a foglaltat a szomszéd uradalomba. Két nap alatt megmondolta három nap helyett.

— És mi volt a csász *Rózsikájával*? kérdeztem *Jósi* bácsitól.

— Mi volt? Hát leány volt! *Mihály* csász meg okos, jóravall munkás volt. Már három nap múlva arra akadt dolgom. Ott *Rózsikával* beszéltem ugy, mint a tiszt szobában *Andris-sal*. Csendes kis leány volt *Rózsika*. Jól főzött,

szépen mosott. Volt egy kis házuk az uradalmi szőlők alatt, a faluban. Újra csináltam egy szociális kérdés-megoldást. *Andris* bérest a tatárok sem kergetik ki az uradalomból. Öt gyermekkel áldotta meg az Isten.

— Csak nem keresztapja *Jósi* bácsi azoknak is?

— De az vagyok biz én. Százharmincznyolcz keresztgyermekem van. Hanem a nevét valamennyinek tudom. Huszonhét szer voltam násznagy, édes öcsém. Ezek az én esteim. Hanem az igaz, hogy a szociálisták ellen még a komaság is győngye kerítés. Legjobb volt a fekvőség, mert a melyik béreses-áldnak háza, földje van, aztán a szülők, testvérek, rokonok mind itt laknak, no, azt a bérest a szociálisták püspöke sem beszél ki a faluból, a munkából. De, édes öcsém, én elmondottam az én esetem közül, most rajtad a sor. Mondj el a tied közül.

— Szomorú a mi esetünk valamennyi.

— Azért csak elmondhatsz egyet!

— Jól van no! Hát elmondom a legcizrábbat. Az *Endre* kocsis...

— Már a nevében is baj van, öcsém. Régen azt *Andrásnak* nevezték, azért aztán jobbák voltak. De folytass!

Ez az *Endre* kocsis három éve van nálunk. A bérét nem is említem. Van lakása. Naponta két koronája. Tejet a bérelt gazdaságból kap. Minden ruháját mi vesszük. Gálánssn járjuk. Tejet hord a vasutara. De

ezenkívül egy nyugalmazott ezredesnek is hord a szomszéd telepre. Attól kap havonta hat koronát. Ugyan azon a telepen egy öreg nyugalmazott tanárkisasszonytól havonta hat koronát. Egy nyugalmazott dohánygyári igazgató-féle urnál pedig annyi dohányt, hogy a rokonságát teljesen ő látja el dohányval. Kiszámítottam, hogy naponta összesen hat korona jövedelme van. És felmondott a múlt héten...

— Naponta hat korona jövedelem mellől elmegy?

— Elmegy, *Jósi* bácsi. De nem gondolja-e, hogy miért?

— Azt már nem tudnám kitalálni.

— Még én se találtam volna ki soha. Hanem a mikor hallottam, megtudtam.

— Aztán mit mondott az *Endre* kocsis?

— Csak ugy dobta a szavakat. Átadta a harminezfilleres bélyeget a nyugtára, miként a csocziálista urak tanították és gúnyosan felelte: Azért megyek el, mert nem ég a pipám!...

Jósi bácsi akkorát kacagzott, hogy a könnyei csordultak ki tőle.

— ... Mert nem ég a pipája? ... he! he! he! ... he! ... ha! ... ha! ... hi! ... hi! ... hi! ... hi! ...

Tehát ez a magyar mezőgazdasági szociálistizmus!

Péterfy Tamás.

Szivattyúk és Mérlegek

Különlegességi gyár

GARVENSWERKE

Készponti Iparvállalat

Bécs, II., Handelsplatz No. 130.

Városi mintaraktár: Garvens W

Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

kedve, a mit már manapság minden józan gondolkodású gazda, saját jól felfogott érdekében anélkül is megcsokolják.

Nézetem szerint sok kelemetlenségnek lenne eleje véve, ha törvényileg lenne szabályozva, hogy a cseléd gabona-illetménye ne előre, hanem évenkéntként *utólag* adandó ki. Inkább a pénzben lenne előre kifizetendő negyedévenként, így a cseléd egyuttal még lakárakosságra és jobb beosztásra lenne önkénytelenül is kényszerítve, mert ezen beosztás körül megszűnne a most annyira szokássá vált folytonos előleg-kérés.

Éllyel beosztással nem lenne a cseléd helyének könnyelmű elhagyására csábítva, illetőleg legtöbbször csak szeszélyből történő szerződésszegést nem követne el.

Leggyakrabban, kevés kivételtől eltekintve, tavaszkor fordulnak elő ezen önkényes távozások a szolgálatból, miután jól is kényelmese kitélelték, nyáron át könnyebben megélhetnek a mindenféle kínálózó napszamból, télire ismét előződnék, hogy tavasz adtával újra kezdjék szokott taktikájukat. Jó lenne, ha a mértékadó körök nagyobb figyelmet fordítanának a folyton szaporodó cselédviszályokra, elsősorban a gazdasági egyesületek világszerte és a törvényi alkotói és a gazdasági eselédnizetárokhöz legtöbbször érzelék nem bíró körökét, a cseléd gabona-illetményének, utólag kiadásának igen üdös és fontos voltára, mert ez által egy a gazdaközönség, valamint a közigazgatási hatóságok is sok zaklatástól és hiábavaló, csekély nélküli munkától és fáradságtól lennének megkímélve, a gazda és eselédje közötti igazságszolgáltatás körül.

Mi gazdák is kérünk egy parányi méltányosságot, mert elég küzdéssel jár a mai sanyarú gazdasági viszonyok mellett a gazdálkodás, legalább a cselédienk tiltakozásai ellen legyünk megvédve.

Tessék elhinni, sokkal állandóbb és megbízhatóbb lesz az a cseléd, ha tudja, hogy a gabonailletményét előre el nem sikkaszthatja és emellett fogva munkaadója nincsen teljesen kiszolgáltatva önkényének. Igazán érthetően a magyar gazdaközönség túrcime és fatalismusa. Itt a 12-ik óra, hogy demonstratív követeljük jogos panaszaink orvosolását, mert előbb-utóbb kihúzza alulunk a földet az újabb időben mindinkább lábra kapó és hamisan felfogott és alkalmazott modern altruizmus, a mely csak jogokat követel az egyik fél számára, de viszont, méltányos jogokat megtagad a másik féltől.

Szerkesztő urnak őszinte tisztelője

Egy dunántúli gazda.

Visszatekintés a szociális bajok keletkezésére.

Ha a dolgok lényegébe kissé beletekintünk, azon meggyőződés érelődik meg bennünk, hogy a felszinen lebegő és napi beszédünk tárgyát képező szociális bajok felett nekünk gazdáknak nem szabad annyira boszankodnunk, mint inkább szomorodnunk kell a felett az elvitáztatatlan tény felett, hogy mennyire hiányzik bennünk az egyetértés, az összetartás és mennyire uralkodik még a régi Pató Pál-féle rendszer felettünk, hogy ráérünk arra meg le

Nézünk csak, hol kezdődtek tulajdonképen

pen azok a bajok, a melyek ma a munkás éledettségében nyilvánulnak?

Kezdődtek legelőször, a választóközönségben, a mikor a népképviselő uraknak nem volt elég nagy a napidíj, nem lehetett boldó Budapesten megélni, fel kellett tehát emelni; ment is ez, mint a karikaesapás, egy hang sem emelkedett ellene; a választóközönség, a melynek legnagyobb százalékát a gazdák képezik, hallgatott, s elismerte, hogy ez jogos; pedig én ellenkezőleg úgy gondolom, hogy a kinek nem volt elég a fizetés, ne lett volna képviselő. — Meg volt a jég törve, jött utána a többi fizetés emelés, elkezdte a miniszterek fizetésén, végig az összes állami és közigazgatási hivatalnok, vasuti, postai alkalmazott, katona, pap, tanító, jegyző, fizetésén, egész a falusi bakterig; s a gazda, a kinek a bérére ment mindez, mit tett? Mondogatta magában: »hej, ráérünk még. — És fizettünk, nyugtunk, megfizette mindezen fizetést az Istenadotta föld; mi csak valamivel jobban isztadtunk.

És valjon csodálkozunk-e rajta, hogy a hivatalnoki kar, vagy jobban mondva, lateinerek által elört eredményre felbuzdulva, megmozdult a munkás is? Ne eszokolozunk rajta, hiszen a dolog természetes folyamánya; hátha még izgatás is járul hozzá; hiszen a nép ma már nem annyira ostromba, hogy ne látta volna azt, hogy az urak egy sem sokat dolgoznak, mégis sok nekik, az urak jó fizetést kapnak, még sem elég nekik, s a mikor mind-ezen jókat még javítani akarják és sikerül is nekik, hiszen egy hang sem emelkedik ellene; agitálnak-e? tiltakoznak-e? csak egy ülésen is ellene; mondták-e valahol csak egy négyülésen is, hogy a hivatalnoki kar szolgálatba lépésekor tudta, mi a fizetés, tessék azzal megelégedni és egy beosztani, hogy elég is legyen, vagy pedig otthagyni a helyét és átengedni másnak, a kinek elég is lesz az a fizetés; mozgott-e akkor az ország gazdaközönsége? Dehogy mozgott, csak Pató Pál-boszokdott, hiszen nem fél össze gavallérságunkkal szegény hivatalnokok vágyainak eleibe vágni!

De a mikor az emberiség legutolsó fokafozathoz elérkezett az a fizetésemelés utáni vágyakozás és a mikor a pénz nem közvetve, hanem közvetlenül akarják kivenni a zsebeinkből, akkor ébredésünk és tenünk ellene, ha tudnánk, ha volna közöttünk még egy hajszálnyi összetartás. Most látjuk, hogy ez már a mi bőrünkre megy, pedig mennyire a mi bőrünkre ment valamennyi fizetés felemelés!

Most már aztán összefog a miniszter is, a munkás is és a legutolsó rétegen a fizetést együttesen javítják meg, úgy, hogy egymásra hízatlának, és a gazda türi ezt mind, sőt még segít ő maga is, mert ott is javít, a hol nem kérnek tőle. S most elérkeztünk a dolog csatánájára. Megnyugszunk, talán mert megadtuk a királynak, a mi a királyé és az Istennek, a mi az Istené.

A fizetésjavító az anyaföld, a melynek mindezt ki kell iazadni és teremni és annak boldogtalan tulajdonosa most veszi magát észre, most látja, hogy annyira javított gavallérmódon másoknak a fizetését, hogy maga meg az örögé lett, a Pató Pál szisztema mellett megette a fene!

Most aztán a gazda kezd előbészolni, most már a kerék elérkezett a forduló ponthoz és

mi kérjük a fizetésemelést; s most is csak kérjük, a helyett hogy tömörülve, felismerve erőinket, annak tudatában, hogy miénk a föld, miénk az ország, követelnék, vállat vállnak vetve, a világot is kimoszthatnánk a sarkai-ból; mit csinálunk mi e helyett? Pató Pál-boszokdunk. — Kérjük a jó Istent, hogy jöjjön el és segítsen az ő aláutas szolgájan és fordítsa el tőlünk ezeket a keserű poharakat. Hisz az igaz, hogy mindezek felett ő segíthet rajtunk, de meg is ver bennünket, ha megérdemeljük, mert írva áll, hogy segíts magadon és segít az Isten is.

De mi történik, ha a gazda maga akar magán, illetve kissé a buzája árán segíteni s néhány szerény cizkik jelenik meg a fedezetlen határidő üzlet beszámoltatása érdekében? Mint az erdő fáit, úgy találjuk velünk szembe tömörülve az újságíró gárdát s egymás után állnak elő a napilapok hasábjain urak, a kik elmondják a gazdát földzorsorának, mindenféle pioczettermesztőt állatnak, a ki a más emberek nyomorságából akar megélni, mert csak ő az egyedüli ur, még mindig fogaton jár, mikor gyalog is járhatna? Könnyen megtehetik, paczkázhatnak velünk, hisz nincs közöttünk összetartás.

Pedig a jó Isten, ha ezeket a városi jó urakat, a kik a parasztot csak a szinpadról ismerik, csak egy hónapig is odaállítanak egy gazdaság vezetéséhez, hogy válnának ezek rövid időn belül kámforra. Hiszen ha az élet sorát vesszük, a 7—800 holdas birtokosnál könnyebben él a legutolsó piccoló szociális agitátor is. Mi hivatalban állunk hajnali 4 óráig este 10 óráig, beleviszük az életbe nemcsak a szellemi, hanem az anyagi tökének is, azért, hogy az állam szükségleteit előállítsuk, s a magunk és családunk existenciáját biztosítsuk; felvesszük a harcot a természettel, az elemekkel, együtt élünk életünkön át és vesződnünk nap-nap után az értelmiség legalacsonyabb fokán álló emberekkel, közokára tesszük anyagi tökének mellett szellemi és fizikai erőinket, sőt magunk az életünket is, csak azért, hogy a megöröklött vagy néha nehezen megszerzett földet gyermekeinknek megtarthassuk és mi mindezt az a fizetés? Megfelel a gróf Andrássy Gyula, mikor az O. M. G. E. küldöttségét fogadta és Ungár Miksa ura »Pesti Napló hasábjain.

De ez mindaddig így lesz, a míg Pató Pál-boszokdunk.

Mihály Gyula.

Egy békésmegyei kisgazda panasza.

A következő sorokat vettük:

Sokat olvassom a mai gazdálkodási rendszert és minden fölül hallani a sok panaszt, de azt hiszem sehol sem oly jogos, mint itt nálunk az alföldön, melyet ezelföldt éléskamrának lihat. Bizony nem az a most, csak a nyomor tanjánya. Igaz, hogy a mult évben adott a Teremtő mindenből eleget, de nagyon is elkelt a sok szük esztendő után, mivel már egy ki volt élve a gazda, hogy csak a sok adóssága volt, de ez az egy jó esztendő csak egy csepp volt a tengerben.

Most azonban nagyon szomorúan nézünk a jövőbe, mivel a mi fő terményünk a *buza*, nagyon rosszul áll, nem sok reménnyel kecseszeg. Az időnk most is hívós, a tavaszki későn kerültek a földbe, tehát erre is kevés a kilátás. Bár egy jó május meg mindent

Gazdasági olajipar és Terményáru értékesítő vállalat

BUDAPEST, VIII. ker., Ullői-út 16^a szám.

Szállít mindenféle olajokat és kenőanyagokat gazdasági és gyári célokra hamisítatlan minőségben, melyek ára a belértéknek megfelelő.

Az olajok a m. kir. országos vegykísérleti állomásnál lesznek vegyelemezve. Szállítás franko.

Sürgönyoim: GAZDAÁRU.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gazdasági termények értékesítésére külön osztály.

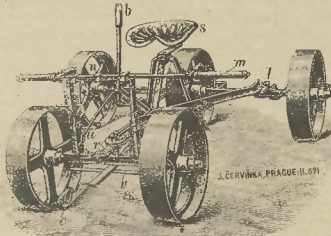
Árajánlatok postafordultával elintéztetnek.

helyre hozhat. A mi buzájok volt a gazdának, azt már rég eladták olcsón, bár most egy kissé jobb ára van. Tehát uton-útfélen főlhangzik a panasz: Mi lesz velünk? És mért van ez így? Mert egyoldalú a gazdálkodás, mert bizony az alföldi gazda ma is úgy szánt és vet, mint az ősidőkben, mikor még nem volt a földet kizsarolni. De hogyan tudna ő divatosan gazdálkodni, mikor nincs aki oktassa, tanítsa, levén az tény, hogy a falusi magyar nehezen tanul; de ha volna aki oktatná, hogy több szakértelemmel gazdálkodhassék, akkor ő is könnyen átléerne a divatos gazdálkodásra, csak hogy ránk, a mi környékünkön nem gondolt senki. Tudom, hogy egyes vidékekre jobban van gondja az államnak, de mink csak fizetjük a nagy adót, mert hát úgy hiszik, hogy nekünk van a legjobb földünk, fizetnénk is csak volna miból.

Mindig olvastam, hogy terjed a szociálistizmus és a kivándorlás, hát uraim, ha van valahol szociálista, úgy itt van elég, példa volt rá az 1902. beli képviselőválasztás, mikor Várkonyi kis híján képviselővé nem választották. Sajnos, épen a mi községünkől kapta a legtöbb szavazatot.

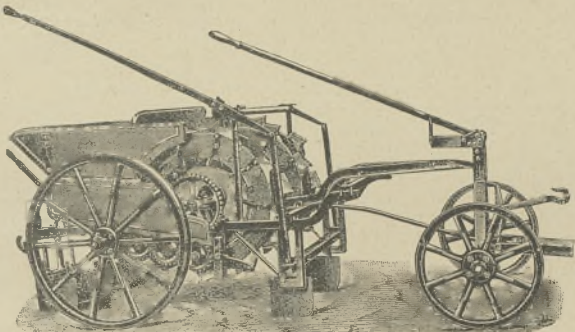
Átterek a kivándorlásra. Hát kérem itt is először állunk, mert épen e hó 4-én ment ki fölünk egyszer 65 ember és még csak két éve vándorolnának tőlünk, máris 500-nál többen vannak kint. A lapok egész hasábokat írnak a szociálistizmus megátalásáról és a kivándorlás megakadályozásáról. Hát kérem ezeket mind olyanok írják, akik nem a nép közt élnek. Már pedig az tudja csak a gazda baját, aki el közlük, mert annak a nagyvárosi embernek nem mondja baját meg, ha nagyobb is, de elmondja a sógorának és a komának, mert azt mondja: Az idegen ígér mindent de nem ad semmit. Példa rá a képviselőnk. Igérté, hogy lesz híd a Körösön. Igen volt a telen, de már elolvadt. A szociálisták haladnak, mert azokat van, aki oktatja, tanítsa; hát így volnának a divatos gazdálkodással is. Terjedne az, csak volna aki terjesztené; de 2 évben egyszer kiküldenek egy szaktanárt a gazdasági egyletből. Az fölolvassa az ő szakmunkáját, ha ugyan van kinek. No ugyan abból az egy fölolvásásból nem sokat ért a legjobb fejű gazda sem. Fölolvásás után még tovább. A szociálistizmus pedig terjed, mert vannak jó tanítói. Terjedne a divatos gazdálkodás is, ha volna jó tanítói. Telen minden hónapban legalább kétszer megjelenne egy-egy szaktanár és magyarázna és fölolvassa és nagyobb községekben vagy kisebb kerületekben egy-egy mintagazdaságot állítana föl különösen ott, ahol a fölőlgalkozása a népnek a földművelés és ahol ilyen alkalmas hely van mint itt nálunk is, mert itt közelében sem gyár, sem más kereseti forrása a népnek a földművelésnél nincs. Akkor nemcsak hallanák, hogyan kell gazdálkodni, hanem saját szemével győződnek meg. A gazda ma itt nálunk nem hisz az ilyen fölolvásásban, mert azt mondja rá, hogy nem tud az semmit, nem fogta az az ekézarázt, de ha látná, akkor

meggyőződne a tényekről. Lám a szociálisták nem esüggednek, folytonosan szövetkeznek, munkálkodnak. Tanulhatnák tőlük az állam. De ilyenekre nincs pénz az államnak, hanem van a sok nagy tisztviselők nyugdíjára és a lap-szabvenzőikre és sok más haszontalanra, de a mire legjobban kellene arra nincs. Mert szivesebben fizetnie a gazda még nagyobb adót is, ha a jövedelme nagyobb volna, de így nagyon sok az adó, mert csak egy a jövedelem.

56-ik ábra. Cervinka-féle répasorhengerező-gép.

Nem szünik addig sem a szociálistizmus, sem a kivándorlás, még át nem térünk a divatos gazdálkodásra, különösen itt az alföldön. Hiába lesz addig önálló vánterület. Hiába parcelláz az állam, hiába fogdossa össze a rendőség a kivándorlási ügynököket, mert mind ezek a sötétben való tapogatózások. Csak föl említem, mert itt nálunk parcelláztak egy birtokot; vették a földet nyakra-főre

57-ik ábra. A Krätzig und Söhne két-sorra működő burgonya ültető-gépe.

méreg drágán, ki 10 holdat, ki 20-at, mert kölcsönre adtak; van egy pár, ki szerencsés volt, de többszre át adta másnak, úgy, hogy némelyik már a 3-ik gazdát is cserélte. Eladta és ki ment Amerikába. Nem láttam én itt nálunk ügynököket, de még a csendőség sem. *Elég ügynök a dollár, a mi hozza jön.* De szerény véleményem az, hogy nem volna ez így, ha a gazda másképp gazdálkodna. Ma rosszabb a gazda helyzete, mint a napzámos embernek, mert az szervezte van és munkája van előgilyenkor másutt ha itthon nincs, de a gazdának nem köll még annak sem, kinek 30 hold földje van, élvegi maga, de ha divatosan gazdálkodna, kellene neki a munkás, tudna fizetni, de így ha kell is neki munkás, csak ellenséget lát benne,

mert az már szervezte van és kioktatva a szociálisták által, a gazda pedig az ő gazdaságában csak rabszolgája az államnak.
B-Endröd. Szabó Gusztáv.

Répasorhengerező-gép.

Joh. Cervinka prágai gégyáros egy 5, esetleg 8 sorra működő répa sorhengerező-gépet szerkesztett. Célja az, hogy csak a vetőmag fölött levő föld legyen behengerelve, de a sorközök porhanyag maradjanak; tehát ugyanaz, a mi a vetőgépekre szerelt Krüger-féle hengerekrekelé. Ez utóbbiakra az volt a panasz, hogy nagyon nehezkessé teszi a vetőgép kezelését. Mint külön gépet szerkeszti tehát a gépet Cervinka és pedig úgy, hogy a henger-kerekek izületesek, vagyis a sorokon önállóan működhetnek és a mélyedésekhez simulhatnak; de egyszermind a sorban is igazíthatók tetszés szerinti sorközökre. Kormányozó szerkezete, mint a vetőgép. Lásd — ábrát.

Burgonyaultető-gép.

Ha a jövőben kapásokat termelni szándékozunk, akkor megfelelő gépekről gondoskodjunk. A munkásviszonyok mostani alakulása csak két lehetőséget enged meg. Vagy géppelkel helyettesíteni a munkásokat, vagy egyáltalán nem termelni kapást. Tertium non datur. Ezek előrebocsátása után figyelmen kívül számíthat a Krätzig et Söhne Jauruban (Porosz-Szilézia) által gyártott két sorra ültető burgonyaultető-gép, melynek ábráját is bemutatjuk.

A gép 2 méter magas jérokereken egy fából készült ládát hord. Ebbe jön bele az ültetőre szánt burgonya. 140 kg. burgonya fér bele. Elöl ép úgy mint a vetőgépeknel két keréken járó kormányozható laligája van, a mely a szállításhoz a mezőre és vissza, ruddal szerelhető föl. A gép elején vannak a barázda húzó vasak. — olyanok mint a töltőgép eke vasai. Ezek mögött két ültető kerék van vasból, melyeket fogaskerekek áttétellel a járó kerékek hajtának. Ezen vető kerékek kerületein tászkák vannak (merítő készülék), melyek a burgonya-gumókat a ládából kimerik és a vető-esőbe juttatják. A vetőesőből a burgonyák a sorhúzó által vont barázdába hullanak. Az ültető kerék táskái önműködőleg csak egy gumót tünek meg. Az ültetés ennélfogva meglehetősen szabályos. A gumók ültetési távolsága a sorban kiváltható fogas kerékek után szabályozható 35, 42, 50 és 60 centiméterre.

Kiemelő szerkezet segítségével a vetőkerékek egyenkint is kiválthatók a munkából. A gép hátulján vannak a botakaró vasak, a melyek a barázdákat szépen behúzzák. A gépet úgy kell kormányozni mint a vetőgépet. Munkaképessége naponta 4 magyar hold.

Vonó-erő 3 erős ló. Kiszolgálásra két férfi kell. Egyik a lovat hajtja, a másik a gé-

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

ELSŐ MAGYAR **GAZDASÁGI GÉPGYÁR** **RÉSZVÉNY TÁRSULAT**
BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **GŐCSÉPLŐKÉSZLETEK,** ügyszintén **MAGÁNÁRÓK** (úti mozdonyok) cséplési, vontatási és szántási czeleokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével.)

UJ!

Kizárólagos gyártása a Welger-féle szabadalmazott **teljesen önműködően** működő szalmaprés-levatoroknak.

UJ!

pet kormányozza. A breslauer gépészleti álmolás ezen adatokat megerősíti és a gép használatosságáról kedvező ítéletet mond.

A buzahóvény kovasavtartalma és a buza rozsdája.

A kovasavak a növények háztartásában való szerepléséről ma még nincsenek teljes ismereteink. Annnyit tudunk, hogy a kovasav nem tartozik az *elsőrendű* növényi tápanyagok közé, a mennyiben Sachs és Knop és utánuk Haberlandt kimutatták, hogy olyan növényeket, melyek rendes körülmények között nagy mennyiségű kovasavat tartalmaznak, kovasavmentes tápanyag-oldatokban teljesen normális nagysága növénykéllé lehet felvelni.

Ha azonban el is fogadjuk azon tényt, hogy a kovasav a növény táplálkozásában plasztikus építőanyagoképpen nem szerepel, még sem zárkozzunk el azon feltevéstől, hogy a kovasavnak más szempontból kell bizonyos szerepet betöltenie, főleg oly növények életében, melyek nagy mennyiségű kovasavat halmoznak fel testük egyes részeiben.

A kovasav kémiai szerepéről felállított teóriák nagyon gyenge alapon nyugszanak, mert azon körülmények, hogy a silicium bizonyos tekintetben a szénét helyettesíthetné és hogy az a sejtfalak cellulózában izomer módon a karbont helyettesíthetné.

Ha ezen feltevés állna, ugy a kovasavat minden sejtfal cellulózában fel kellene kisebb-nagyobb mennyiségben találnunk, pedig tudjuk, hogy a kovasav a különböző növényekben és azoknak különböző részeiben nagyon különböző mértékben van jelen. Használóképpen igen gyenge alapon áll az előbbi teóriával rokon Hoffmeister-feltevés, hogy a kovasav, esetleg maga a silicium elem, a sejtfal anyagával kémiailag vegyül s az így képződött vegyület még más sejtfalkatározécskék is kémiai kapcsolatba lép. Ezen feltevés azon tapasztalatból vette eredetét, hogy ha a sejtfalból fluorhydrogénnel vagy káliummal a kovasavat kioldjuk, a sejtfal egy része is láthatólag kioldódik.

Sokkal elfogadhatóbb azon felfogás, mely a kovasavnak nem kémiai, hanem tisztán fizikai szerepet tulajdonít. E szerint a kovasav, mint siliciumdioxid cellulóz, vagy lignin-pótló anyag képpen rakódik a sejtfal cellulóz molekulái közé, a nélkül, hogy azzal kémiailag vegyülne s a sejtfalnak megfelelő ellenállóképeséget, merevséget kölcsönözne. A kovasavat e szerint nem kémiai tulajdonságainál fogva szükségesül a növény, hanem fizikailag járul a növény egyes szerveinek felépítéséhez.

Haberlandt kísérletei alapján tudjuk, hogy a kovasavat ezen szerepében a mész, mint calciumcarbonát helyettesítheti. Ha ugyanis vagy kovasav tartalmú növényeket kovasavmentes, de mészdús tápanyagoldatokban tenyészünk, ugy a növény azon részeiben, mely különböző nagy mennyiségű kovasavat szokott tartalmazni, meszet halmoz fel s ezt ugyanazon fizikai célra használja fel, mint a kovasavat.

Ha azt vizsgáljuk, a növények mely részeiben rakódik le a legtöbb kovasav, látjuk, hogy túlnyomólag oly szövetekben, melyet más szövetek, esetleg szervek védelméül szolgál. Mint szervekben, a levelekben, szár-

ban és magfedőkben, mint szövetekben túlnyomó részben az epidermis sejtjeiben; s nagyon sok bizonyítékunk van arra nézve, hogy a kovasavnak tényleg védő szerepe van a növények életében, a mennyiben a sejteknek merevségét, ridegségét, ellenállóképeséget kölcsönöz s így az epidermis mögött lévő szöveteket megóvjá a káros külső behatásoktól.

E káros külső befolyások nemcsak a természeti faktorok, zápor, szél, stb. lehetnek, hanem állati vagy növényi ellenségek is. A kemény kéreg, merev szár és levél elriasztja az állatokat vagy rovarokat a lerágástól s nagyon sok bizonyítékunk van arra nézve, hogy kovasavdús növények és növényi részek parazitáktól és gombáktól is sokkal kevesebbet szenvednek Haberlandtnak például közvetlenül tapasztalatai voltak arra nézve, hogy a kovasavmentes tápanyagoldatokban nevelt növények sokkal többet szenvedtek a levéltevéktől, mint a kovasavtartalmú növények. A rideg kovasav és cellulózús sejti szövet nem kellemes táplálék az állatra, rovarra nézve, a parazita gombák szárainak megroggulsét is megnehezíti a kovasavdús szövet, de meg a mycelium szárlaknak az alsóbb tápnedvűs szövetbe való lebocsájtkozását is megnehezíti.

S ez azon tény, mely a gondolatot keltheti fel az emberben, nem lehetne-e a kovasavnak a növény életében elfoglalt ezen szerepét hasznosítani azon irányban, hogy mesterséges módon növelve a növények kovasavtartalmát, ezzel ellenállóbbá tegyük őket, főleg gombabetegségek ellenében?

Ismert dolog, mily károkat okozhat a buzarozda! Megfelelő nedves és langyos hőmérsékletű években a rozda, főleg a magyar buzát, mely különben kontinentális klímához van hozzászokva, nagy mértékben el szokta lépni s ha hirtelen meleg be nem köszönt, mely a rozda pusztítását csökkentené, a rozda nagy károkat okozhat. A buza rozsdája elleni védekezés kérdése manapság még nincs megoldva s e kérdés annál is inkább fontos reánk nézve, mivel éppen a magyar buza az, mely a rozsdának kevésbé ellenálló, ugy hogy ez okból oly nedves időjárású helyeken, hol a rozda gyakran fellép, külföldi, a rozsdának jobban ellenálló buzafejtát természetnek.

Mi okozza azt, hogy az oceanikus klímájú főleg a francia buzá a rozsdának jobban ellenállanak? Véleményem szerint a nyugateurópai buzá a nedvesebb klímában ellenállóbbakélesznek a gombabetegségekkel szemben s ezen tulajdonságukat bizonyos ideig nálunk is megtartják. Azon feltevés, hogy a gombabetegségeknek nagyobb mértékben kitétt buza esetleg kovasav-felhalmozás útján is védekezik a gomba-mycéliumoknak behatolása ellen, eddigéig nincs semmivel sem megokolva, mivel nincsenek adataink arra nézve, vajjon a nyugateurópai buzá hamujukban több kovasavat tartalmaznak-e? — Hogy azonban a nyugateurópai buzá szemé több hamut tartalmaz, mint a magyar buza, az tény, mivel a magyar buzá átlagban légszáraz anyagban 1.72%, a nyugateurópai buzá pedig 1.92% hamut tartalmaznak. Ugyanannyit mint a magyar buzá, tartalmaznak az orosz buzá is, 1.73%-ot, a románaiak pedig csak 1.60%-ot.

A mennyiben a hamu maróje a kovasav mennyiségének, feltételezhetjük, a hamuelemzés alapján, hogy a nyugateurópai

buzák rozsdálló képeséget az esetleges nagyobb kovasavmennyiség is elősegíti.

De a kovasav szemben legkisebb mennyiségben található fel. Legtöbb kovasav van a toklászában, ezután jó a levél, utána a szár. A kérdés eldöntésére, van-e különbség a rozsdálló nyugateurópai és a mi buzáink által felvett kovasav mennyiségekben, meg kellene vizsgálni az ugyanazon talajban egyenlő körülmények között termelt buzákat és pedig külön-külön a leveletet, szárat, toklást és szemet s ha a különbség tényleg bebizonyulna, ugy egygyel több okunk volna a kovasav gombaellenes befolyásának — elfogadására.

Ha e feltevés tényleg igazolást nyerne, ugy ezen eredményt a buzafermelés speciálly a buza szempontjából hasznosítási is tudnók, oly formán, hogy olyan vidékeken, hol a buzarozda a nedves klíma folytán gyakori vendég, ennek káros hatását kovasav trágyázással gyöngítsük. Tekintve, hogy a nyers kovasavas káli ezzel aránylag elég olcsó, az trágyázás jövedelmezőségi szempontból sem tartozik a lehetetlenségek közé.

Dr. Adorján József.

Nyílt levél a Szerkesztőséghez.

Tekintetes Szerkesztőség!

Tisztelettel felkérem, sziveskedjék becses lapjában az alábbi néhány sornak helyt adni.

Mauthner ur a közte és Rázóso tanár ur között folyó polemikában jónak látta az orsz. m. kir. növénytermelési kísérleti állomást is belevonni, mert a japáni kölesről kedvezőlen véleményt adott. Azt talán nem kell bizonyítani, hogy a növénytermelési kísérleti állomás teljesen tárgyilagosan végzi kísérleteit és közli azok eredményét, így történt ez a japáni kölesrel is. Hogy a mit erről az újdonságról írunk, az teljesen megfelel a valóságnak, azt bizonyíthatnak az akkori akadémiai hallgatók, a kiknek azt ismételtlen megmutattam és ha egyes gazdák mást tapasztaltak, annak csak az lehet az egyedüli oka, hogy nem olyan magot kaptak, mint a növénytermelési állomás, mert különben ök se konstatalhattak volna mást, minthogy a japán köles név alatt küldött mag, egy rég ismert, hasznaltalan gyomnövény magja.

Különb japáni köles, gyöngy-köles, Peerl Milles név alatt 1901—2-ben forgalomba hozott takarmánynövénynek óriási reklámot ocsaptak a külföldön és ma sehol se termelik, a mi azt bizonyítja, hogy a növénytermelési állomás véleménye a valóságnak megfelelő volt. Ha tehát Mauthner ur jónak látja ki nyilatkoztatni, hogy a mi kísérleteim egy hajtófát sem érnek, azért mert a japáni kölesről neki nem tetsző véleményt mondtunk, akkor erre csak azt válaszolhatjuk, hogy az állomásnak nem feladata a magkereskedőknek tetsző czikket írni, hanem a gazdaközönséget az egyes, nagy reklámmal hirdett újdonságoknak valódi értékéről tájékoztatni. Ezt tettük teljes részrehajlás nélkül eddig és tessük a jövőben is.

Kiváló tisztelettel

Magyar-Óvár, 1907. ápr. 15-én.

Cserháti Sándor,

orsz. m. kir. növénytermelési kísérleti állomás vezetője.

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNRTRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE, BUDAPEST

Még egyszer az impregnált répamagról.

Tekintetes Szerkesztőség!

Szíves engedelmét kérem, hogy a h. lapja legutóbbi számában Mauthner Ödön ur aláírásával ellátott »Válasz egy levelem« című közleményre néhány észrevételt tessek. — Válaszom rövid, mert a csűrész-csavaráshoz én nem értek, mint Mauthner ur, de arra nincs is szükségem.

Megjegyzéseim a következők:

1. A növénytermelési kísérleti állomásnak Mauthner ur által kifogásolt kísérlete csak annyiban hiányos, a mennyiben ott az impregnált mag olyan impregnátlan maggal hasonlított össze, a melyet nem a Mauthner cég szállított. Meg vagyok győződve, hogy akkor is azon okból nem küldött impregnátlan magot, mert tartott attól, hogy a kísérlet végeredményében az impregnátlan mag javára fog elődni.

2. Mauthner ur nem az előadásomban felhozottakra, vagy a levelem tartalmára tesz észrevételt, hanem a »Mezőgazdasági Szemle«-ben tavaly megjelent cikkem ellen s a növénytermelési kísérleti állomás ellen intéz kirohantást. S azzal vádol, hogy azon cikkemben én magajánlásokba bocsátkoztam, ezért nem voltam tárgyilagos. Engedje meg Mauthner ur, de annak elbírálására, hogy tárgyilagoss-e az a cikk, vagy reklámszerű, ő semmiképpen nem hivatott. Különbös is úgy tudom, hogy a »Mezőgazdasági Szemle« reklám cikkek közzétételére soha senki részére nem volt kaputó.

3. A répamag árakat én nem más czégeknek, hanem csak a Mauthner cégnek kifogásoltam s fenntartom azon állítástom, hogy az impregnált répamagot értéken túl fizették a hisztékeny vevő-közönséggel. Mert míg az impregnált mag ára per 100 kg. 90 korona (az obdorfi repánál pedig 100 korona), az impregnátlan mag ára 60—88 korona s a legkeresettebb ekendörfi lajtáknál a különböző átlag 23 korona, a mi 100 mm.-nál 2300 korona, s 20 waggonnal 46000 korona. Különbös nyugodt lélekkel mondatom, hogy a Mauthner-féle impregnált maggal összehasonlítva, a magjósága s a repájajták termelési értéke arányában s a Teleki és Kirsche-féle repák magja 120 koronás árral abszolútul nincsenek túlfizetve, s hiszem, hogy ezek közül bármelyik termelő habozás nélkül hajlandó a saját magját összehasonlító termelési kísérletnek az impregnált magvakkal szemben alávetni, de természetesen pártatlan állami kísérleti állomás előtt.

4. Hamis állítás továbbá az is, hogy ha az impregnálás a rossz magon segít, még jobban segít a jón. Ez nem áll, de Mauthner urból kitelik, hogy ezt is kihasználja reklámjánd. Mert a jó magban nincs a kelletlen több nedvesség, mint a rosszban, mely ennek a gyenge csírázó képességét okozza s az állítólagos impregnálással ez a felesleges nedvesség őrítik ki, épen a mag kiszáritásával. Ezt a hatását az impregnálásnak eddig is elismertem, de újból hangsúlyozom, hogy az eredetileg fogva jól kezelt egészséges, száraz mag impregnálásra nem szorul, hogy az ilyen magnál sem a csírázó képesség, sem a csírázási erély fokozása végett sem az impregnálás, sem más különleges előkészítési módra szükség nincs, s a magyar répamag természetes fontosságát azért hangsúlyoztam már a múlt évben is,

mert a mi sajátos éghajlati viszonyaink között helyes kezelés mellett, szárítás nélkül is abszolút jó csírázó képességgel, kifogástalan csírázási eréllyel, egészséges répamag terem.

Az impregnálásnál a mag használhatóságára sokkal nagyobb befolyása van a mag hámozásának és csávázásának, a mi kitűnik Linhart György urnak a »Közletelek« f. évi 17-ik számában közölt feleletéből is, melyet Mauthner ur sietett leközlölni az utolsó kikezdés elhagyásával, pedig abban a kikezdésben épen az van félremagyarázhatatlanul megírva, hogy az impregnálásnál sokkal előnyösebb eredményre vezet a répamag hámozása és csávázása. Hogy Mauthner ur ez utolsó kikezdést a tőle már megszokott tárgyilagossággal és őnzetlenségével fogva elfelejtette a reklamájában felhasználni, az természetes, mivelhogy ez a záradék teljesen megvilágítja az impregnálás való értékét.

5. Linhart és Kerpely tanár urak véleménye az impregnált répamagról, illetőleg az impregnálásról lényegében az én nézetemmel megegyezik.

6. A Mauthner ur által felsorolt gyakorlati gazdákak egyenként és összesen tisztelem s nagyrabecsülöm, az ő gyakorlati gazda voltak kétségbe soha nem vontam, de igenis állítom azt, hogy a mennyiben ők az impregnált répamagot legelőbnyire összehasonlítás nélkül vetették, ennek abszolút értékességét ki nem próbálták, ezért nyilatkozataikat perdöntő jelentőséggel bírónak minősíteni nem lehet s hiszem, hogy ily irányú nyilatkozatokat a hivatkozott gyakorlati gazdák nem is adnának.

Végül megjegyzem, hogy további vitába Mauthner urral nem bocsátkozom, nem követem őt a személyeskedés terére sem; az ő személyeskedő, undorító, durva sértéseire csupán annyiban reflektálok, hogy azokat a jó ízlés nevében egyszerűsággal visszautasítom, s azt hiszem, hogy az ő válaszában egyetlen, jenhézős hangja a jó ízlésű s elfogulatlan olvasó közönséget megéveszteti nem is fogja.

Kiváló tisztelettel:

Magyar-Ovár, 1907. április 17-én.

Rózsa Imre,

gazd. akad. tanár.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. Borjak fönevelése lefőzött tej és keményítővel.

Hogy borjaimat olcsóbban neveljem fel, vettem egy separatorát és borjak készíték, a lefőzött tejjel pedig a borjakat kívánom fölnevelni. Minthogy erre legkényelmesebbnek látszik a keményítő pótlás, ezzel óhajtánám a lefőzött tej vajhiányát helyettesíteni. Ki nevelt föl már ily módon borjait? Mily adagokban kell a keményítőt adni és mily módosításokkal?

Z. Gy.

Kérdés. »Yohimbins« nőnemű állatoknak. A »Yohimbins« iránt érdeklődöm. Sziveskedjenek velem valami adatokat reá vonatkozólag közölni. Lehet-e ezen szert nőnemű állatoknál is használni? Kimerítő ismertetést kérek t. gazdatársaimtól.

F. B.

Kérdés. Sovány buzavetése chilisalétrom. Van egy 20 holdas tábla buzavetéseim, de miután soványkán tartom, chilisalétrommal szerelném elősegíteni fejlődését, a salétromot még nem rendeltem meg, tisztelettel kér-

dem a t. gazdatársaimat, hogy nem késő-e még a chilisalétrom használatára, bele számítva még egy-két hetet mint szállítási időt?

K. P.

Kérdés. Műtrágya takarmányfők alá. Takarmányfőköt milyen műtrágyával lehet utátni, s mennyi volna szükséges felszekenként?

K. G.

Felelet. Harapós ló leszkutatása a harapásról című kérdésre.

Ezen kellemetlen sőt olykor veszélyes hibáról legjobb úgy leszkutatni a lovat, hogy mindazon tárgyakat, melyek fogaival elérhet, kemény anyagból oszlatítja a gazda, vagy nem rágható kemény burokkal látja el. Vasjászól vagy czezentájszól s erős vaslemezzel (pléh) bevont közfa, rudvég, söt szegekkel jól kispékelt ilyen tárgyak, de még a tartószíjak helyettesítése is erős vasláncokkal mindenesetre lelohasztja a ló rágeselő kedvét. Ha pedig valakit meg akar harapni, akkor ügyelni kell rá, ugorjon el gyorsan az illető s nyomjon szájába valami ragadós kellemetlen ízű anyagot p. o. előre és czezra [késletben tartott] ablakkittet vagy felkémnyre gyurt megrégmezőt tésztát, buha gummi darabot; esetleg ezen dolgokat jó keseru anyaggal praeparálni, hogy annál undorítóbb legyen e komisz parára nézve. Hogyha sikerül több ízben ilyenkébe bele haraplatni a lovat s ez anyagokba bele ragad a foga, tele lesz a szája s kénytelen elköpödni, száját ide-oda fenni s prúszkálni, köpködni, hogy megszabaduljon a kellemetlen szájtölteléktől, akkor majd elmegy a kedve a harapástól. Addig pedig míg le nem szokik tökéletesen a harapásról ez az állat, legjobb ha a kocsis pléh kar és vállvédőket használ addig, míg vele bánik, vagy bujják arra az időre pánzélingbe, nem vász-pánzélt értek én az alatt, hanem testhez simuló, trikószzerű apró vassodronyláncból készült inget, melyben könnyelmesen lehet dolgozni is s nem is tulmeleg.

Fehér Zoltán.

Felelet. Galandfereg tyúkokban az. kérdésre. Legalkalmasab szer az areccadió. A dióból mindig csak annyit szabad megtörni, a mennyire éppen szükségünk van. Egvedenként egy késhegynyi, az körülbelül 2—30 gramm. areccadiót poralakkban jól összekeverünk vajjal, azután apró pillulák készítnék belőle. A pillulákban minden harmadik napon beadunk egyet-egyet a szárnyasoknak. A beteg baromfi feltétlenül sötét és csendes ólaka zárandó, nehogy a kapargalással ismét a galandfereget felszedje. Az ürülékét gondosan összegyűjtjük és elégetjük. Az ólaka, — ha lehetséges, — nagyon ajánlom a főtégalmot, mert az erősen fertőtlenítő hatású. Természetesen ezt is szorgalmasan változtatni kell, a felhasználó főtégalmot pedig szintén mindig elégetendő. Az elégetés a legbiztosabban pusztítja az elősködök petéit, melyek a bélsárral eltávoznak. A husleleség adagolása beszűntetendő.

Dr. K.—.

Felelet. Heremag együttes vetése árpádval című kérdésre.

Árpát vagy zabot aprószemű takarmánymagvakkal összekeverve már évek óta sikerrel vetik Németországban, hol én ezt két év előtt, midőn a müncheni gazdasági kiállításom voltam, hallottam először s fel is tettem magamban, miszerint amint ismét galdködök fogok azonnal megkísérelnem e módszert; erre az ide; tavasz adott alkalmat, (mert a múlt évben

Milyen takarmányrépamagot használjunk?

Linhart György tanár ur a m. kir. növényérett és kertani állomás vezetője írja:

Az impregnált répamag már hossza idő óta jó hírnévnek örvend, főleg azért, hogy gyorsan és egyenletesen kel ki. A gyors kikelés következtében a fiatal repánövények gyorsabban és erőteljesebben fejlődnek. Ez oly elváratlan tény, a melyet letagadni nem lehet.

Ezen tények világosan rámutatnak arra, hogy csakis **selektált repákból származó impregnált répamagot vessünk!**

Annál is inkább, mert az összehasonlító kísérletek is beigazolták, hogy az **impregnált** magból nyert repák **sokkal többet és jobban tartják** magukat, mint a nem impregnált magból.

MAUTHNER ÖDÖN, cs. és kir. udvari magkeszkeresede.

KERPÉLY KÁLMÁN gazdasági akadémia tanár ur szavaival:

»Ugy tapasztaltam, hogy az impregnált mag gyorsabban fejlődik, erőteljesebben szirák, korábban kell ki a földből, mint a nem impregnált mag.«

midőn e gazdaságot átvettem, már here, luczerna, fűmag, el volt vetve). Időközben olvastam egyik szaklapban, hogy Temesmegyében egy kollega (Jatka Ferencz tisztartó ur) szinte sikeresen veti így a luczernát s herét. A folyó tavasszal 33 hold árpat vetettem luczernával keverve és 94 holdat lőhere-maggal keverve. Ki ugyan még nem kelt semmi, mert igen hideg a talaj (a most este, hogy e sorokat írom a hőmérő alig 3° C. mutat, tehát reggelre ismét fagy lesz) de amennyire a vetés után járva észre vettem, egyheltelen hullott a here, illetve luczernamag az árpa között a fölcsérekben le. Egy homokos táblánkon a jócskán már luczernamagunk s a talajban mindenütt találni, tehát valószínűleg nem lesz foltos; de vetéskor a gép tölcsérjeit itt-ott felemelgettem hébe-hóba s utána nemzet a földön mint terül el a mag, akkor is tapasztaltam, hogy az meglehetősen egyenletesen oszlik meg.

A magot így kevertem: 1 hektoliter árpara 13 kilogramm luczernát öntöttem s midőn így egyenként márve s öntve e mennyiség annyi lett, hogy egy tablára elégnék számítottam (vetve 140 liter pr. kat. hold) akkor jól össze-vissza tiporták harisnyás cselédem, azután háromszor jól átlapátoltam az egész mennyiséget s végül lapáttal zsákba merettem, miübl a gépbe öntetett. Herenagból 1 hektoliter árpara 8 esetleg 9 és 10 kilót adtam a talajminőség szerint, szinte úgy igazítva a gépet, hogy 140 litert vessen per 1600 négyszögletes hold.

Fehér Zoltán.

Felelet. »Hitvány buzák boronólása« című kérdésre.

A buza meghoronólása az évenként megadandó munkák közé tartozik. Tekintettel arra, hogy talaja kötött agyag, ezt a munkát elmulasztania nem szabad. Boronólással a levegőzés és nedvességnek a talajba való könnyebb behatolását, a gyomok irtását és a növényzet gyökereinek erőteljesebb fejlődését célozzuk. Ezzel szemben a hengerezést csak kivételesen alkalmazzuk, ha a vetés felfagyott, melylyel a talajból kikerült gyökereknek a talajhoz való benyomását óhajtjuk elérni, de utána, a mikor már a vetés megereit, boronólásnak kell következni, különben a lehengerezetten maradt talaj könnyen kiszárad. Ebből láthatja, hogy a munkák sorrendjének megfordítottának kell lenni, vagyis először a hengerezést azután a boronólást kell végezni, nem pedig úgy, mint azt kérdéstevő tervezte. Figyelmebe véve az idei esős telet, mely után a legtöbb helyen őszi vetéseink felfagytak, azt hiszem, kérdéstevőnél sem lesz fölösleges a hengerezés, csakhogy nem

azon czélből elsősorban, a miért azt kérdéstevő végzetetni óhajtja t. i. a rögök elaprózását, hanem az előbb elmondottak czéjből. Hengerezéssel és boronólással, ha azt a talaj megfelelő szikkadt állapotában végzeteti, a némileg a rögöket is elaprózza, de azt teljesen eltüntetni nem lehet. Csúpan hengerezéssel a hibás talajunka jélet: a rögöket csak a földbe szoritjuk és ha így cselekszünk a talaj összetömitésével — mert azzal a kiszáradást elősegítjük — több kárt teszünk, mint hasznot azzal, hogy a kaszálást megkönnyítjük.

Figyelmebe ajánlom továbbá a chísielétrom alkalmazását, mint olyan, melylyel a gyenge vetések eredménynyel feljavíthatók (ha az a rossz időjárás vagy késői vetés következtében maradt vissza). Ezen czélből a mielőbb lehengerezni vetésre kat. holdankint 30 kg. chísielétromot szórasson el, 3-4 hét elmultával pedig újból 30 kg.-ot. A boronólást a gyomok kikélete után nehézségesen végzetesse, a mi valószínűleg a két chísielétrom adagolása közt lesz végrehajtható.

Legény Ödön.

HIREK.

Gyászír. Királyházi Ruffy János földbirtokos április 12-én életének 81-ik évében Óhajon Barsmegyében elhunyt. Az óhaji család sírboltban helyezték örök nyugalomra. Az elhunytban K. Ruffy Pál a báró Springer uradalom főtisztje édes atyját gyászolja.

Hymen hír. Ráthonyi Reusz Henrik és neje Flesch Emma, örömmel tudatják fiúknak Andornak Teding van Berkthout Idával, folyó hó 23-án Haarlemben tartandó esküvőjét. Gratulálunk!

Időjárás Bácskában. Az időjárás nálunk is — mint országsterre — igen alkalmatlan, esős és még mindig hideg, csak nem tavaszi. A tavaszakat, úgymint árpa és zabot még márcziusban el bírtuk vetni és szépen ki is keltek, csak most a szántás kukoricza alá,

ugy annak vetése a rossz idő következtében igen lassan haladhat. Az őszi vetések, ugyan midőn buza és a rozs nálunk vidékenként is különbözök, úgy pl. az alsó Bácskában igen sok helyen buzát és rozst szántottak ki, a Közép Bácskában pedig már sokkal jobban állnak az őszi vetések. Egyáltalában azon a vidéken, a hol here vetések vannak, nagybokk az egér okozta károk az őszi vetésekben is. — Az őszi vetések boronólását még nem lehetett elvégezni az esős idő miatt, pedig azok boronólása igen kívánatos volna, miután a talaj felületén kéreg képződött, a boronólással pedig megnyitjuk a talajt és gyors fejlődésre serkentjük a növényt. Egészben véve még mindig nem rosszak az őszi vetések. — Zolnatica, 1907. IV/16. *Dolcsákék Róbert.*

Időjárás Jásznagykunszolonk megyében. Az újabb négy napos esőzés a külső mezei munkálatot nem csak hátráltatta, hanem a legtöbb gazdaságban napokon át lehetetlenít. A szikes, víznyomott földek tavaszi kalászosok alá megmunkálása teljesen lehetetlen vált. Itt van már a tengeri szántás vetés ideje és még a kalászosok sírcsenek igen sok helyen elvetve. Ha így jár továbbá is az időjárás, az ilyen földek kalászosok alá már nem, de még tengeri alá sem lesznek a legnagyobb valószínűség szerint túl lágyaság miatt megmunkálható. Buzavetés a hosszabb idő óta tartó csapadékos időben sokat javult, de bizony igen sok még a kiszántani való. Eddig igen sokan az ilyen buzák fejlődését várták, de az ilyenek fejlődése nem várható. A hol nincs, ott nem lehet várni. N.

A gazdák és az új eseléd-törvényjavaslat. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgazdasági szakosztálya a napokban Zselénszky Róbert gróf elnöklésével ülést tartott az új eseléd-törvényjavaslat megvitatása végett. Megelőzőleg Szilassy Zoltán előadó javaslatára kimondotta a szakosztály, hogy a szőlőpernezetők vámjának föntartása végett fölir a kormányhoz. Zselénszky Róbert gróf rövid bevezető szavai után Buday Barna előadó ismertette a törvényjavaslatot általánosságban. Azután a szakosztály pontonként tárgyalta a javaslatot.

Gazdatisztek gyűlése. A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete vasárnap délelőt tartotta Bujánovics Sándor udvari tanácsos elnöklele alatt rendezévi közgyűlést. Az egyesület mult évi működéséről Jaszenszky Pál ügyvezető-igazgató számolt be részletesen. Jövögyára ezután a közgyűlés a számvizsgálóbizottság jelentését az 1906. évi zároszámadásokról és az egyesület vagyoni állapotáról, majd megállapította az 1907. évi költségelőirányzatot. A kilépő és elhalt választmányi tagok helyére Elek Albertet, Nádasy Kálmánt, Woher Jenőt, Beck Lajost, Baur Györgyöt, Hriástély Bélát, Hajdu Istvánt, Horvát Jenőt választották meg. Ezután elfogadták Bujano-

1905. évi forgalom: 25.000 zsák.

FELHÍVJUK a t. oz. gazdaközönség figyelmét a BUDAPESTI Gyapju-aukeiókra,

melyek minden év folyamán két sorozatban tartatnak meg.

Az aukeiókra felkötött és „Gyapjuárverési vállalat” Budapest, Dunaparti terepályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen rak-tározásban részesülnek. Bejelentéseket előad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

Heller M. és Társa

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. sz.

Hazai termék! Hazai termék!

a Mohai **ÁGNES**-Forrás.

Élsőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvíz.

Ídeges gyomorba, légsó-, tüdő-, gyomor- és bélhurut, csontlagynyal, vese- és hólyagbántalmak esetében kitűnő eredménnyel használtatik. Kellemes borvíz. 1/2 literes üvegekben 35 fillér, 1/4 literes üvegeket 8 fillér terül vissza.

Mindenütt kapható. A forráskezelőség.

ÉDESKUTY L. oszadári és királyi udvari szállító. Telefon 16-32. Erzsébet-tér 8. Telefon 16-32.

Boroszló **Budapest**
Kedvezményes árak
és fizetési feltételek.

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák

Teljes gőzeke-készleteket
és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít:

KEMNA J. gőzeke- és géppár
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz.

vics Sándor elnöknek a gazdatisztek nyugdíjának törvény útján való rendezésére vonatkozó indítványát. A gazdatisztek egyesülete a kormánytól lépést tesz, hogy a gazdatisztek kötelező nyugdíjának a kérdése akár külön törvényvel, akár az osztrák példa szerint a magánhivatalnokok nyugdíjörvényével mielőbb rendezessék. — A közgyűlés után a Mezőgazdasággal és Erdészettel foglalkozók Nyugdíjintézete tartotta meg évi rendes közgyűlését.

A Zalavármegyei gazdasági egyesület a minap tartott közgyűlésén Koller István egyesületi alelnök indítványára elhatározta, hogy főlr a kormányhoz és a képviselőházhoz és folkéri, hogy figyelmét fordítsa a kivándorlásra és a kivándorlásból származható bajokra, törölje el a kivándorlási ignokéseket, szaporítsa a határszéli megyékben a csendőrséget és a határrendéséget; az elszögödött munkások pedig addig, a míg vallalt kötelezettségeknek eleget nem tettek, semmi körülmények között se kaphassanak utlevelet. Az egyesület folkéri a zalamegyei országgyűlési képviselőket, hogy ezen javaslatának tárgyalásakor a képviselőházban szótaljanak föl.

A Fejérvármegyei Gazdasági Egyesület, mint Székesfejérvárról jelentik, a napokban tartotta Esterházy László gróf elnöklésével közgyűlést. Armos Jenő titkár évi jelentését a közgyűlés tudomásul vette. Fantusz Fülöp indítványára az egyesület főhatározat terjeszt a képviselőházhoz a gazdasági és családörvény több sérelmes pontjának megváltoztatása tárgyában. A közgyűlést megelőzőleg az igazgatóválasztmány tartott ülést, melyen elhatározta, hogy a Székesfehérvárról tartandó hatodik országos vásár engedélyezése ügyében állást foglal. A földművelésügyi miniszter állatnyenyésztők jutalmazására ezer koronát adott az egyesületnek, mely ez év őszén Váiban és Ráczalmason állatdíjazásokat tart.

A Torontálmegei gazdaszövetség járási elnökeinek értekezlete. A torontálmegei gazdaszövetség által létesített megyei gazdaszövetségnek járási elnökei április hó 6-án értekezletet tartotta Szegeden, Rónay Ernő elnöklése alatt.

Elnök üdvözölte a megjelenteket, megnyitotta az ülést, mire Marton Andor, a szövetség titkára, beszámolt az eddigi működés eredményéről. Kitént a jelentésből, hogy a gazda-

szövetség járásonkinti szervezkedéssel, az egész vármegye területén, kettő kivételével, valamennyi járásban megalakult. A szövetség tagjai ezideig több mint 3000 más megyebeli munkást szerződöttet, kik legnagyobb részben hat havi időnyre fogadtattak fel, kisebb részben pedig az aratási és cseplesi munkálatokra.

A birtokosok mellett más vidékbeli munkásokat szerződöttet volna, régi munkássaikkal elmentek az engedékenységnek legvégső határáig, mert előttiük lebegett azon szomorú helyzet, melybe azok sodortatni fognak, ha idegen munkások lépnek helyeikbe. Miután azonban sikertelenek bizonyult minden kísérlet, ennélfogva a helyzet kényszerítő hatása alatt idegen munkásokat szerződöttet.

A kisbirtokosoknál ugyanazon helyzet uralkodott, mint a nagy és középbirtokosoknál s éppen ezért közösenkinti szervezkedéssel ezek is nagyszámban léptek be a gazdaszövetség kötelekbe s kénytelenek voltak közülük sokan szintén idegen munkásokat is szerződöttetni. Az idegen munkások szerződöttetését részint a gazdaszövetség központja bonyolította le, részint pedig e tekintetben a központ tájékoztatást és utbaigazítást adott a gazdáknak.

A megye jelentékeny területén azonban nem kellett idegen munkásokról gondoskodni, mert a munkások józan elemével meg lehetett kötni a szerződéseket. A gazdaszövetség megalakulásának e tekintetben nagy mérvben megnyilatkozott az erkölcsi hatása.

A gazdaszövetség központja a tekintetben is messzemenő intézkedéseket tett, hogy a munkaszabadság biztosításának érvény szerzessek, s hogy a más vármegyékből szerződöttetett munkások a megtámadtatásoktól megóvassanak.

A szövetség központja a tagok számára nagymennyiségű aratógépet szerzett be, kedvezményes ár mellett s ezenfelül egy osetleges bérharcz leküzdetésére tartalék munkásokat szerződöttetett. Ezeknek a birtokosoknál leendő elhelyezési arányát és módját az értekezlet szintén megállapította.

Ezután a járási elnökök terjesztették elő jelentéseiket a járáruk területén levő viszonyokról, mely után az elnök megköszönvén az érdeklődést, az értekezletet bezártnak nyilvánította.

A délvideki kisgazdák vándorgyűlése. A Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete most tartotta az idei első vándorgyűlést Nagybecskerekben, a melyre a kisgazdák öt délvideki vármegyéből sereglettek össze nagy számban. A gyűlést Várady Imre országgyűlési képviselő nyitotta meg hatós beszéddel, a melyben rámutatott a délvideki svábság körében hódító pangóernem eszmék veszedelmére és általános helyeslés közepette jelentette ki, hogy a Délvidéki Földmívelők Egyesülete távol áll e mozgalomtól, sőt az ellene való küzdelemet kötelességének tartja. Blaskovics Ferenc apátkanonok, egyesületi másodelnök a kisgazdák szervezkedésének jelentőségéről szolt, utána következtek a szakelőadások, majd az egyetemi ifjuság Országos Széchenyi Szövetségének kiküldötté mondott beszédet a nemzeti alapon nyugvó társadalmi munkáról. A beszédért Léh István kisgazda mondott köszönetet.

A német gazdasági egyesület vándortanói tanfolyama április 4-én nyílt meg Eisenbachban. A tanfolyam 8 napig tartott, a hallgatók száma 600 volt. Praktikus gazdák, állattenyésztési felügyelők és tanírok tartottak előadásokat, különös tekintettel a kisgazdák érdekeire.

Az „Anker” élet- és járadékbiztosító társaság Bécsben április 13-án tartotta XLVIII. rendes közgyűlést gróf Prokesch-Osten Antal ur elnöklése alatt. A naprend előtt az elnök moleg szavakban emlékezett meg nagyméltóságú Zichy Jenő gróf igazgatója tag és Dr. Koziol Károly vezérigazgató elhunytáról.

Mint a számadási jelentésből kiténik az 1906. évben 8734 ajánlat nyújtott be 58,462,515 K tőkére és 54,069 járadékra és 7016 szerződés 46,500,406 K tőkére és 46,603

K járadékra létesített. Az év végén érvényben volt 86,738 biztosítási szerződés 528,283,329 K tőkére és 634,213 K járadékra, melyből Magyarországon 24,395 szerződés 102,410,000 K tőkére volt érvényben.

A haláleseti, vegyes- és meghatározott lejárattal kötött biztosítások állománya az 1905. év december 31-iki állománéhoz viszonyítva 3142 szerződéssel 24,398,447 K összegben szaporodott.

Az 1906. évben a társaság bevételai 25 millió 585,665 koronára rugtak, a kiadások 9 millió 298,479 koronára, tartalékba helyezteték 15,257,688 K. A biztosítási szerződésekben kifolyólag kifizetésre került 18,728,712 K.

A halálesetre nyeresényoszállékkal biztosítottak mint nyeresényoszállékat az „A” osztályok szerint az évi díjak 20 százalékat, illetve 20 százalékat, a „B” osztályok szerint (emelkedő osztály) szerint pedig a biztosítás tartama arányában az évi díj 30, 27 $\frac{1}{2}$ %, 25, 22 $\frac{1}{2}$ %, 20, 17 $\frac{1}{2}$ %, 15, 12 $\frac{1}{2}$ %, 10 és 9 százalékat kapják, összesen 997,943 koronát. Ebből Magyarországon 7500 kötvénytulajdonosnak 210,500 K fizetett ki készpénzben.

A társaság összes vagyona 171,172,989 K, melyből Magyarországon 27 millió korona van elhelyezve.

A tőkék elhelyezése teljesen a törvényes határozatoknak megfelelően történik és bécsi és budapesti ingatlanokból, pupilláris értékpapirokból és jelzálogkötelesekből áll; a felügyelő bizottság elismerően hangsúlyozta, hogy a társaság vagyónak megajtetett beható megvizsgálása ismét bizonyítékát szolgáltatotta annak, hogy a társaság a vagyon elhelyezésénél szigorú szoliditással jár el és különös figyelmet fordít a biztosítási alapok és díjtartalékok gazdag biztósására. Az 1,065,283 koronát kitevő tiszta nyereségből a biztosítéki és tőketartalékok további biztósására 295,000 K fordított és a biztosítottak nyeresény-osztalék kiegészítési alapjává javára 125,000 K utaltatott át, az 1906. évi részvényesülvény a társaság bécsi és budapesti pénztárainál folyó hó 13-tól kezdődőleg 200 K-val váltak be. Az igazgató-tanács kilépő tagja, báró Ludwigstorff Antal újból megválasztott és a koopiált igazgatóság tag, Popper Bernát, a bécsi bankgyűlésület igazgatója, ezen állásában meg erősített.

„AGRARIA”

magyar gépforgalmi részvény-társaság, a szab. osztr.-magy. államvasut-társ. résziczi mezőgazdasági gépgyárának vezérigazgatója.

Mezőgazdák különös figyelmébe!
EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag saját hámorainkól.

Előrhethetlen tégelyaczél-ekefej. Pánczélaczél-kormánylemez. Magasított aczél-ekefej. Porvédő keretek. Aczél gerendely. Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Elkegyértés terén legelső rangu magyar gyártmány felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérünk árjegyzéket, mivel ez az összes tulajdonságok terjedelmében ismertté és egyáltalán a fajjal alapos megismerésére terjedelmében, szakaszi és minden gazdaság értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

„AGRARIA” Budapest, V., Váci-út 2.

Sürgönczím: „AGRARIA” Budapest.

Agraria

Gazdasági gépek

árjegyzéket

az összes

minden

gazda

Kérje

Ekék

vetőgépek

gőzcsepők

motorok stb-ri

Levélczím: Agraria Budapest, Váci-út 2.

Agraria

Központi Vásárcsarnokba vidékről érkező élelmiszerek heti árjelentése.

(Gutwillig Ármn Budapest, Központi Vásárcsarnok felügyelőbizottságának jelentése.)

Budapest, 1907. Április 18.

Husfélék: Vidékről érkezett marhahús I. sleje 80—100 K, I-a hátulja 120—120 K, I-a borjúhús eleje 90—100 K, I-a hátulja 120—120 K, Borjúhús bőrből nyúlóvárossal 100—108 K, sertésbőrrel szalonna nélkül 140—150 K, sertésbőrrel szalonnával 120—130 K, füstöltbőr 100—130 K, szópás malac 200—200 K, süldő 100—100 K, birkahús 90—90 K, mm-ként.

Vadfélék: vadsertés 100—100 K, őz 170—180 K, Bányók korona páronként. Szarvas páronként. K dámyad 100—100 K kg-ként egészben. Nyul páronként. K süldő 100—100 K kg-lyal. K fészán 6—6 K, szatonka 6—6 K páronként.

Baromfi öreg tyúk 4—4.60 K, fiatal stíni való csirke 2—2.40 K, fiatalabb rántani való csirke — K páronként.

Vadgati baromfi: I. lud 1.30—1.30 K, II. 1.20—1.20 K, kacsa 1.50—1.50 K, pulyka 1.40—1.40 K kg-lyal.

Tojás: Bácsai 69 K, egyéb magyar 67—70 K, erdélyi 60 K ládánként 1440 drb.

Teljesmennyiség: Szövetkezők tea 1 vaj 1. 2.60—2.70 K, II. — K, főzővaj 1.50—1.60 K, túró 20—24 fillér kg-lyal.

Burgonya: rúza — K, sárga — K mm-ként.

Vetőmagvak.

(Mauhner Napok tudósítása.)

A legutóbbi napokban beállott meleg tavaszi időjárásnak az volt a közvetlen következménye, hogy a mult hethez hasonlítva újra igen meggyöngyödött a gazdasági és kertai magvak kelendősege, olyannyira, hogy némely csejzél már igen megfogtak a készletek és kevesebb árú birtokában van, mint a mennyi óhajlásának megfelelni. Vöröslőhere. Ha a jövő héten is oly nagy lesz a kereslet mint a felfolyt héten volt, akkor azon eshetőség sincs kizárva, hogy legelőrendű áruból nagyobb rendeltéseknek nem lehet majd eleget tenni. Luczerna. Az egész magévad folyamán az volt álláspontunk, hogy a befelől szuk termés miatt egyrészt, a megnehezített behozatalt következőtlen másrészt, okvetlenül magasabb árakkal leszünk kénytelenek számolni. A legutóbbi hetekben ezen álláspontunk teljes beigazolást nyert, amennyiben az összes minőségűeknek ára emelkedett és ezen ármekedéseknek a vezetv egy létszék még nem értük el, amennyiben minden ajánlott árut a külföld is szívesen megvesz. Daczára annak, hogy 5—10 koronával már többet is fizetnek mértérmázsnak mint a mult hetet, a vidékről még sem érkeznek ajánlatok, bárha köztudomású lesz a jelenlegi emelkedő iránzat, akkor az ajánlatok előreláthatólag mégsem fognak elmaradni. *Teljesmennyiség.* Mivel előbbre halad a vetési idő, annál nagyobb keresletnek örvend az impregnált szemben, a nem impregnálttal, a mi egyébiránt könnyen érthető is, ha szemelők tartjuk, hogy az impregnált mag tudvaleg gyorsabban és egyenlősebben kel ki. *Fűmagvak,* melyeknek most van a vetési főevadjuk, hasonlíthatatlan jobban keltek mint a mult éveké ugyanezen szakában. *Mulmagvak* nagy

keresletet vált, iránzata szilárd. *Bükköny* folytatólag is gyöngön kel.

Jegyzék nyers áruért 100 kilónként Budapestén:
Vörös lőhere, elsőrendű 150—155 *
Vöröslőhere, esőverte áru 140—145 *
125—135 *
Luczerna, elsőrendű, világos minőségű 110—120 *
Luczerna, esőverte, barnaszemű 28—30 *
Biborhere 90—110 *
Fehérlőhere 32—33 *
Balczalm 38—40 *
hámozott 15—16 *
Mulmagvak 14—15 *

Gazdasági cikkek árforgalma.

A „Gazdasági Lapok” heti jelentése a hét üzleti forgalmáról.

Budapest, 1907. Április hó 18-án.

1. Budapesti jegyzékek: 100 kilónként franko. Budapest. Közpénztárk, m. kir. Államvasutak

Készaru-tőzsde 1907. Április hó 18-án.

Faj	100 kilogramm középső ára Budapestén		100 kilogramm középső ára Budapestén		
	Kor.-dől	Kor.-jg	Kor.-dől	Kor.-jg	
Baza:					
Tízszédeli	75	—	79	10.15	
—	76	15.90	80	16.45	
—	77	15.75	81	16.20	
—	78	15.90	82	16.75	
Fehérmogyó	76	15.30	15.60	15.90	
—	77	15.45	15.85	—	
—	78	15.55	15.99	28	—
—	79	16.00	16.15	—	
Posztódeli	76	15.55	16.80	16.15	
—	77	15.63	16.25	—	
—	78	15.70	16.35	—	
—	79	16.05	16.58	—	
Hézagai	76	15.50	15.80	—	
—	77	15.70	16.10	—	
—	78	15.25	16.15	—	
—	79	—	—	—	
l. cseki	76	15.70	16.05	—	
—	77	15.70	16.15	—	
—	78	15.30	16.40	—	
—	79	—	—	—	
Néző elsőrendű	—	—	13.10	13.20	
Középmennyű (Q)	—	—	12.90	13.00	
Árpa elsőmennyű, elsőrendű	—	—	13.65	13.90	
—	—	—	13.55	13.60	
Kétes elsőrendű (uj)	—	—	15.80	16.10	
Középmennyű (Q)	—	—	15.50	15.75	
Tengeri búgálj román v. bolgár	—	—	10.80	10.85	
Répszekszécsa	—	—	—	—	

Szesz.

Változatlan élénk kereslet és gyér kínálat folytán a szeszüzletben e héten is szilárd iránzat uralkodott és a szeszárk szilárdan zárolnak. Elkeltek *finomított szesz* adózva 154.50—152 K, adózatlanul 52.50—53 K. *Élesztő szesz* adózva 150.50 K, adózatlanul 52.50 K nyagban. *Denaturált szesz* hódorvával együtt 41.50—42 K kell el nyagban kötsere. *Mézőgazdasági szeszgyárak* részéről kontingens

nyerszesz ad termelő állomás 47—48 K volt ajánlva élénk vételök mellett.

Budapestén a kontingens nyerszesz ára 46.50—47 K.

Budapesti zárlatárk nyagban:

Finomított szesz adózva 151.50—152 K
Finomított szesz adózatlan 52.50—53 *
Élesztőszesz adózva 150.50—151 *
Élesztőszesz adózatlan 51.50—52 *
Nyerszesz adózva 149.50—150 *
Denaturált szesz 41.50—42 *

Kimutatás

a hazai nyilvános áruraktárak és szövetkezeti gabonáraktárak gabona és élelmény forgalmáról és készleteiről.

1907. Április 6-tól Április 13-ig.

A forgalom és a készletek részletese	Baza	Rózs	Árpa	Zab	Tengeri
mennyiség mértékmázsnakban					
I. Készlet és forgalom.					
Készlet 1907. Április 6-án	722.829	211.880	93.078	108.811	71.704
1907. Április 6-án	53.007	7.232	7.926	14.232	8.888
1907. Április 13-ig	—	—	—	—	—
1907. Április 13-ig	81.989	27.530	15.562	14.168	29.938
1907. Április 13-ig	696.932	194.592	88.150	108.630	73.677

II. Az 1907. Április hó 13-án megállapított készletek részletezése.					
A) Nyilvános áruraktárak.					
Baros	9.311	4.483	682	4.270	16.019
Békéscsaba	47.838	8	1.062	175	1.716
Borsos	801	228	—	314	3.377
Budapest	170.809	97.761	9.970	16.254	818
Csikószentmárton	4.900	1.292	2.600	895	2121
Csongrád	6.436	3.928	1.188	137	1.615
Dobozsencs	4.207	81.934	1318	460	41
Genyhalátpálva	15.771	6.811	—	—	—
Platna	11.991	180	9.392	17.538	35.080
Kassa	9.357	1.297	1422	35	1.899
Károlyváros	15.771	—	—	—	—
Kassa	3.040	388	1545	94	49
Kisújszállás	30.790	39	12.09	1.199	10
Kisvárd	570	—	—	—	—
Kölcsevár	1.075	454	2.687	122	929
Márosfalva	560	1025	498	98	266
Mátyásfalva	570	—	—	—	—
Mátészalka	3.692	5.19	1.96	680	1907
Ménfőcsanak	32.760	110	412	19	213
Miskolc	3.991	110	1723	131	131
Nagybörzsöny	107.488	2312	314	3858	1899
Nagykanizsa	10.676	18.700	7482	508	508
Nagyvárad	11.777	12.4	201	935	19
Nagyvárad	8.8	10	150	601	1802
Nagyvárad	8.892	1097	—	340	70
Nyíregyháza	4.7	9.955	17	61	301
Nyitra	789	—	1008	175	—
Órágy	3.991	—	—	—	—
Ózony	103	188	10.974	101	1701
Szabolcs	7.238	—	—	—	—
Szabolcs-Némethi	13.924	12.721	148	4.31	817
Szeged	12.484	—	—	—	—
Szécsény	1774	—	1599	1704	4804
Szolnok	2.913	3.0	983	110	840
Szombathely	992	70	8421	1789	372
Tatabánya	54.931	30	1030	5.775	1781
Toronyos	7.623	378	47	17.09	3581
Zágráb	—	—	—	—	—
Zimony	—	—	—	—	—
B) Szövetkezeti gabonáraktárak.					
	19.011	593	1592	2352	1157

Az e lapokban foglalt cikkekért minden utánnyomási jog fenntartva.

Lapfoglaló és felelős szerkesztő: Ordódy Lajos.

I. Utóérkeztellességben és könnyű járásban! Uj gabonaratógép „Handy” kedvence minden tulajdonosának, szilárd és emelkelt gyártmányoknál. Szénaforgatók Lögereblyék Uj fűkaszálo „Darling” UMRATH és TSA BUDAPEST, V. KER., Váci-körút 60. sz.

Gézőpótlékcsatlakozó K 12 HP.-ig. — (pari mozonyok 100 HP.-ig.) ajánlom mint erdélyi alkusz legelőnyösebb és legelőnyösebb beviszárásokat eszközölhetem. Járások és beállítások való órákban. 1-2 éves ökörtínókban és mindentelje sulyú sorány sertesekben mindig a legnagyobb előjogzésmény vannak. Kiterjedt ismeretközmémmel fogva úgy vásárolta, mint azonnali eladásra a legelőnyösebb ügyleteket közvetíthetem. Kiváló tiszteltetel! Sürgöny- és levélczim: Vermes Sipót, Kolozsvár.

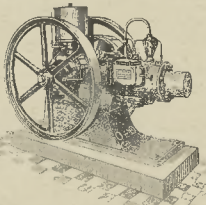
MAYFARTH PH. és Tsa szabadalmazott önműködő „SYPHONA”-ja mégis a legjobb permeterző szeszűknek, komló és fűtényekhez, gyümölcsfűszákosított kiirtására, levélbetegségek ellen való védekezőre, a szegyes és tornács s.b. megsemmisítésére. Hódorható és kocsiara szerelt permeterző 10, 15, 60 és 100 liter folyadék számára petrololum-keverő készülékekkel vagy anélkül. Tessék ábrázolati és leírati kérni a cözögőt MAYFARTH PH. és Tsa pégygyárak, különlegesen gyár borsajgyár és gyümölcsörtékesítő pégyek sz. ármára. Több mint 500 arany, ezüst érmével s.b. kitüntetve. BÉCS, III., Tabornstrasse 71. Kimerítő képa árjegyzékét lny. n. Képviselek és viszontelárusítók kívánta/nak.

KNUTH KÁROLY mérnök és gyáros. Gyár és iroda: Budapest, VII., Garay-utca 6-8 sz. Szállal: Központi, víz, lég- és gőzfűtés, légszusz- és vízvezeték, szatorművek, szellőztetések, cölcek, szivattyúk, vízvezeték emelők, s.b. nemkülönben kőszén-, olaj- és petrololum-váladékokból nyert gázok értékesítését célzó közületek létesítését, városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára. Férvek, költségvetések, jövedelem törvényzatok gyorsan készíttetnek. Legjobb minőségű álagyag-cölvek rakatár.

A világ legjobb és legolcsóbb üzemgépe az „ECLIPSE” nyersolaj-motor.

Az egyetlen gép, amely feltétlenül zavartalan üzembiztonsággal, vízhiány, gyújtás és szelepek nélkül dolgozik. Üzemkötsége óra- és lörcönként 1-3 fillér. A közelmúltban több mint 200 üzem „ECLIPSE” nyersolaj-motorral, amelyek közül néhány rendezéstől kezdve álltam nyat megemlítették.

Székelyváros és Cséslyvár urak, Zsabyai, 50 HP. malomüzem
 Egyesült Magyarhoni üveggyárak r.-t., Budapest, 40 HP. gyári üzem.
 Gál és Tyrnauer urak, Budapest, 40 HP. Kőbányai-téglai
 Füss Károly ur, Török-Koppány, 40 HP. malom.
 Hancz és János ur, Hegyi, 25 HP. malomüzem.
 Hancz és Bangert urak, Temes-Hidegkút, 25 HP. malom.
 Harner Ede ur, Temesvár, 1 darab 25 HP., 2 darab 14 HP.
 Geizer György ur, Mácsoz, 20 HP. malom.
 Saint György ur, Gyöngyös, 20 HP. téglagyár.
 Hirsch és Frank gépész r. t., Budapest, 9 HP. asztalosműhely.
 Felső Márton ur, Mezőhegyes, 8 HP. lokomobill cséplésre.
 Alexy Sándor ur, Poprád, 8 HP. lokomobill cséplésre.
 Gróf Nemes Vince uradalmi Pusztá-Tomaj, 8 HP. malom stb.
 Schatz József ur, Budapest, 8 HP. pinceszés.
 Székely Mihály és Farsai urak, Nagy-Térsd, 8 HP. cséplés.
 Bodenloss József ur, Mezőcsanak, 6 HP. vasárnyár.
 Orvódi László ur, Turkeő, 6 HP. asztalosműhely.
 Székely Albert ur, Erdő, 5 HP. lokomobill cséplés, villamvilágítás stb.
 Herceg Schwarzenberg uradalmában több motor.
 Herceg Lichtenstein főschornai uradalmi. lokomobill, cséplésre és egyéb gazdasági munkára. — Stb. stb. stb.

Szívógázmotorok,
 benzínmotorok, villamos motorok a legelősrangú külföldi gyártmányok
 gázmotorok, SUGÁR LAJOS Budapest, V. kerület, Lipót-vezérkőpályánál.
 Ajánlatok és felvilágosítások készséggel adunk. — Megbízható ügyünkök alkalmazhatók.

TAKARMÁNYRÉPAMAGOK ÚJ IRÁNYELVEK SZERINT TENYÉSZTVE. WOHANKA-FÉLE JAVITOTT

ECKENDORFI, MAM MUTH, OBERNDORFI
 TENYÉSZTÉSE VEGETÁRIUM ALAPJÁN.
 NAGY TÁPANYAG-TARTALOM és TÖMEGERMELES SZAVATOLÁS MELLETT
WOHANKA és TÁRSABUDAPEST, V. VÁCI-KÖRÚT 76.
 HEMER MÓR BÉRESZ.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János
 Szegeden. Csak a legbiztonságosabb és legkímélőbb órákat készítték a nemzetünk érdekében. stb. stb.

ÓRAK, EKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltek.

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
 Budapest, Külső Váci-ut 80. sz. (Révész-utca sarkán)

A magyar kir. állami tulajdonú gépgyár gépeinek eladása. X. Mindenféle gazdasági gépek és eszközök. Használt és javított lokomobill és póz-cséplőgépek.

Erdeklődőknek felvilágosítás díjtalanul.

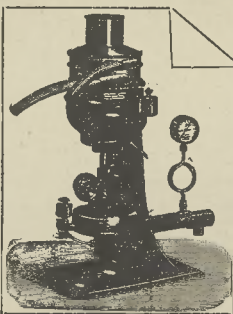
Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám,
 Alakult 1900. **Biztosítéki alap:** Alakult 1900.
 Alapítványok a kormány hozzájárulásával 1,970.340.— kor.
 Tartalékok 764.706.16

Összesen: 2,735.046.16 kor.
 1901. évi fölösleg 90.349.— kor. 1904. évi fölösleg 72.488.23 kor.
 1902. " " 59.782.26 " 1905. " " 61.780.80 kor.
 1903. " " 109.331.73 " 1906. " " 39.943.05 kor.
Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle módosítással szorint.
 Az üzlet-erődményben a biztosított tagok díjarmányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.
 Az 1902. évi üzletfelesleg közgyűlési határozattal tartaléka helyezettett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 10-10 évre adták fel biztosításukat, 5% engedményben részesültek.
 Biztosítási ajánlatok beryújathatók közvetlenül vagy a képviselőik közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál **az igazgatóság.**

ALFA-SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPESTEN. **TEJGAZDASÁGI GÉPGYÁR.**

Iroda, raktár és gyártelep: VI., Lomb-utca 11.
Alfa-Laval Separatorok kézi és erőhajtásra
 40-2000 liter óránkénti munkabírással. Mindennemű tejgazdasági eszközök és gépek gyártása. Tejgazdasági telepek berendezése és átalakítása. Díjtalan tanácsadás minden tejgazdasági kérdésben. Árjegyzékek, tervek és költségvetések bérmentve.
Több mint 770 évi díj!
 Több mint 500.000 Alfa-Laval Separator az egész világon!
 !! Az Alfa-Laval Separator a legjobb !!

DORN JÓZSEF-féle szab. törekrosta

mindennemű cseplőgéphez, pótszalmarázóhoz, alsó tisztító szerkezethez. **Körülbelül 10.000 darab forgalomban.**

1905. augusztus hóban M. gr. Wenckheim csorvati uradalmában 500 kereszt búza cséplésnél 247 kg. szemet takarított meg a farróstával szemben, amit a Békésmezei Gazdasági Egyesület igazol. Bel- és külföldi gyárosoknak szállítom. Szabad. törekrostamért teljes feltevést vállaltam. Itt-állandó vagyok ezen rostát bármely cseplőgéphez 14 napnál tovább tartósabb, mint bármely másfajta törekrosta. Ajánlom új tányéros répvágyó gépeknek mindenféle nagy gépekkel együtt. Mindenféle gazdasági gépek és eszközök. Használt és javított lokomobill és póz-cséplőgépek. **DORN JÓZSEF gépműhely-tulajdonos Békés-Csabán.**

DORN JÓZSEF-féle szab. törekrosta
 Budapest, Külső Váci-ut 80. sz. (Révész-utca sarkán)

A magyar kir. állami tulajdonú gépgyár gépeinek eladása. X. Mindenféle gazdasági gépek és eszközök. Használt és javított lokomobill és póz-cséplőgépek.

Erdeklődőknek felvilágosítás díjtalanul.

16 hónapos tisztavérű Tamworth tenyészkán kilója 1 K 50 fill. Áronban eladó. Súlyja 120 kiló körül van. Igen mozgékony állat, különösen szívesre a yorkshire-inél alkalmasabb húsértés, mert nem érzékeny. Nagy Géza, Kun-Szent-Márton (Jászkanizsa-Szolnok megye).

Kiváló finom (exquisit) csenekeszőlő vessző (sima) a legnevesebb és legnemesebb 168 fajból most kapható. Árjegyzékét is bérmentve küld: Braunsweiler Ottó, Szeged.

Szőlőoltványok
két évesek, hiányok pótlására gyökeresek, simák, legjobb fajokban. Kínáló **hengyborok** kaphatók Székely Józsefnél, Gyöngyös.

80 kilós tavaszibuzza vetőmag
kapható a hidjai gazdaságban, Tolnavármegyé, u. p. Szedres. Ara 18 korona métermászként. Hidja-Pusztá-Apáthi vasútállomásához szállítva. Gazdasági Intézetéig.

Van szerencsém
a n. e. közbizonyt biztosított értelemmel, nagy tőli szalonánál és tiszta szerencsére a nagy kővel mint totemom lenn állítottam és adom a tőli szalonánál kilója 60 kor. és tiszta. Erődtől szerencsét 72 korival, friss sorlelés 72 és 76 kor. és minden bontás-árú a legutányosabb árban szántom. Kereskedők és vendéglősök nagyok vételénél árendatúgyban részeselek. Sáros pályafutónál köröm tisztosítást. Garai Károly hentes-üzlele Árad, Bocoró utca 2. sz. szm.

KREATOL

konzervált mérgeztelen húslabdások palkányok és egerek (tökéletes kirtásához). Gyorsul és vesztélytelen kezelés. Mérgeszi engedély kezeltelen. Hatása óriás. Szállítathó: 9.—, 450 és 3.— koronás adagokban. Férőpör szabógarra kirtására legkény. 4 kor. **Palkóc** és bolhatintúra literenként palackozva: 8.— kor. A hatásról keszkezdünk. Több száz elismerővény. **HÖRZÖG ZSILMOND** kémiai laboratoriuma POZSONYBAN.

Szivattyukat
bármely célra és üzemre, ha venni akar, kérje árjegyzékünket.

Győző Béla és Tsa
szivattyu- és foszkandó-specialisták
V., Báro Aczél-utca 3. sz.
A Végsház térszomszóságában.

Cichéket
mindennapi nyomatlanhoz szép és tiszta kivitelben pontosan és olcsón
Készít **Jischer Pinot**
Budaörsi úton 21. sz. sz. sz. sz.
Budapest, a Városcsúcs sz. sz. sz.
Védők. megrendelésre és postai-egyszerűsítéssel.

Eladó:
500 löszszárna, a bécsi lovonatu vasutól átvevő, 100 pár luxus löszszárna, ezüsttel bevart mellet, kummet löszszárna, amerikai traber, két- és egyfogatu, 50 nyereg, ltrés, gazdasági pokróc, foggyev, tűbiztos pénzszekrény, több ezer esőköpeny 2-6 koronáig, 1000 drb nemz oszma 3-6 koronáig. Kapható a következő címen: **Franz Grandler**, Wien, 9/1, Trödelherberg 108. Telefon-szám: 20.745.

Yorkshirei tenyészmalacok
direkte Angliából importált leggyöngyibeb fajból, első magas díjakkal kitüntetett tenyészektől, 8-10 hetes, darabonként 25-30 koronáért eladó. Megrendelések: Frey Károly horogzi uradalmi intézőhöz Pusztavacs, Pestmegye.

Állandóan dús választék elsőrendű magyarfajta **Erdélyi jármosókrök**, valamint 1 és 2 éves **Erdélyi tinókból**
a széplaki bérz gazdaságban, Szamosújvár vasútállomásától 20 perc távolságra. Körülményes felvilágosítást készséggel ad.

Alexa Miklós, Szamosújvár.
(Szolnok-Doboka megye.)

AZ ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG FODOR és TÁRSAI
megbízásokat elfogadnak **jármos ókrök, tinók**, sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból kivertetik.
Cím: Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvár, Szentegyház-utca 2. Telefon: 311.

HALDEK
magnagykereskedése
Bpest, VII., Károly-körút 9.

ajánl **rendkívüli jutányosan** északnémet, magas osztályosságú, szavatolt fajazonos **eekendorfi répmagot** kiváló tisztaságú és minőségű **tavaszbükköny** másalak-remetei és ötvenosi állomásokról **tavaszszubát** (a veszprími káptalan termése), **esillagfürtöt** fehéret és köket, **esibehurt** apró- és nagysermetű, aranika-mentességre ölmazrolt **lőherét és luczernát** s egyéb tavaszi vetésre szolgáló **takarmánymagvakat.**

A „Közlekek”, „Tejgazdasági Lapok”, „Gazdasági Lapok”, „Magyar Mező- és Mezőgazdasági Szemle”, „Kisérlet-Értékelő”, „Közlelmények” 1894-1905. évi teljes évfolyamai, összes mellékleteikkel, csaknem új állapotban félárban eladó. **Sándori Rezsónél**, Budapest, VII., Vessellányi u. 9.

Spargyagóké
korai argenteinál, gyönyörűen fejlett, biztosan csirázó egy, két és három éves, száza 200-220-260 fillér értéke 20-24 korona. Csomagolás önköltséggel. Utánvétel szállítja **Irmskert, Nagykanizsa.**

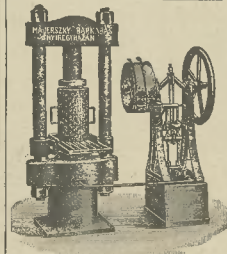

Keltetőgépek külföldi próbára. **Keltetőgépek** a legjobb bak és legolcsóbb. **Keltetőgépek** sokféle, különösen bizonnyá és ajánlatok egész Ausztria és Magyarországból, melyek bármikor átjuttathatók magdolások. **Keltetőgépek** nyak-, útsz., fogly., kőszin és kőszin tojáshoz.
Keltetőgépek részlevezetésre **Keltetőgépek** szabadon. Ausztriába és Magyarországra. Egyedüli Készítője **G. Mücke, Reisenberg** bei Wien, III. sz. Bécs városában és a egyedüli gyár.

Bonyhádi
friss fejős-tenhek és tenyész-bikák jutányos áron kaphatók minden héten kedden, szerdán és csütörtök napokon. Istállók Kispesten, Űllai-út 24.
— Telefon: Kispeszt 1.
— Levél: és sürgőnycim:

Flaschner Sándor
tehénkereskedő
Budapest, Ferenc-körút 40.

MÁJERSZKY BARNABÁS
gépgyáros Nyiregyházán.
Készít sok évi tapasztalatok nyomán mint specialista **viznyomású olajsajtókat.**
Olajmagpergőket egyszerű és több hengerű szerkezetben.
Olajmagpergőket gép- és tűzfűtésre.
Tálmagpergőket és osztályozókat.
Olajfűtőket gépek és az olajgyártással kapcsolatos minden beüzemlést.
Edgeli kivétel 174 telep üzemben
Világított szabadalom 18 államban

Stádel-Torkos földmérőtáliga
kapható Stádel gépgyárában, Győrött.

Egy alig használt **36-os malom fogaskerékkel** egészen új, bármily minőségű kővel, jutányos áron eladó. **SEBES és ANTAL** műszaki gép- és áruüzemek-üzlet BUDAPEST, VI., David-utca 1/b.

Erdei (f. bokor) sima vessző 8 kor., Chasselas (f. p.) sima vessző 9 kor., ezrenként csomagolva, nagyváradi állomásra feladva, utánvétel.
MOLNÁR LAJOS szőlőbirtokos, Nagyváradi.

Éves magcsüdkök és kanok
szekszor kitüntetett tenyészdeblől eladók, folyó súly szerinti áron. **Maár Zoltán** földbirtokosnál Alattányon (posta, távirda).

A **Hermann-féle kukoriczamuvelési rendszer** tökéletes gyakorlatiához ajánlom a **KISS LAJOS-féle tetszés szerinti távolságra állítható és irányzó-készülék** **SORJELZŐKET** (lineátorokat), a **palicsi földműves-iskola géppróbjáján** bemutatott **KISS LAJOS-féle szabadalmazott kézi kukoriczaujtető-készületeket**, **LELBACH KERESZTÉLY-féle „UNICUM”** kapáló-ekéket és **Planet jr. lókapákat, gépsodronyfonatokat**
GUBA JÓZSEF
vas szerzszám- és mezőgazdasági gépkereskedő **BÁCS-TOPOLYA.**

A Non plus ultra
szőlő- és gyümölcsfa-permetező **CZINEG** G. szabadalmú, a mostani szabadalom-tulajdonosnál: **GUGL RÓBERT-nál**, Graz, Jakominiplatz 20. kapható.

Polgár Sándor
n. kir. szabad. nyert orvosi mű- és közszerész
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. sz.
Legelőnyösebben beszerezhető orvosi, sebészeti és betegápolási eszközök: Gummiárak, Suspensorium, Irigátor, fecskendő, sőt legújabb találmányú cs. és kir. szabadalmazott **Polgár-féle szívókötők**, has- és köldök-kötők. — Valódi franciáknál egészségesebb (vezeték). Rézleves képes árjegyzék ingyen és bérmentve. (Penti címre ügyelni tessék.)
Utánzás ellen védve 18302. sz. a.

Yorkshire és Berkshire tenyészsertések
mindenkor beszerezhető a **hr. Salm-féle jószágigazgatósnál, Raitz in Mähren**. A 12 darabból álló Berkshire-törzsek 1904-ben importáltak és az angol törzskönyvbe beiktatott. Valamennyi sertés nagyon fejlett és ellentálló, mert mindig a legelőn tartatik. Az állomány mintegy 500 darab és ezek közt van 100 drb anyasertés. Nem morogólag anyag felhizaltatik. A németi mezőgazdasági kiállítások seregeinek a legmagasabb díjazásban részesültek: az aranyéremmel lettek kitüntetve.

6 első díjjal és ezüst éremmel kitüntetett
KÁLLAI LAJOS
 motorgyárában
 Bpest VI., Gyár-u. 50.
 a leghíresebb benzín-
 locomobil cséplő-készle-
 tek kaphatók.

Teljes felállítás kitűnő csopótért!

Ezen motorokat minden gazda
 hatóság engedély nélkül maga
 kezelheti, az alkalmazása házak
 között is.

Naszáltni gőzgépek bocsátatnak.

Olcsó árak részletek. Arányok ingyen.

Cső **KÁLLAI**-féle motoreséplő-
 készletek bizonyítványok tanúsága
 szerint kitűnő minőségűek, minéltek
 az ország minden részében, többek
 között: Báró Koményi József ur-
 nál Mazon-Nemén, Zsigárdi Zsig-
 árdiántól (Kisapán urak) N.-Nyvad utb.

Nincs többé tyukszeme

annak, a ki megrendeli **Vizák**
János tyukszemtapasztát,
 amely 6-8 nap alatt telje-
 sen eltávolítja a tyukszemet.
 Egy doboz ára 80 fillér és a post-
 takoltság. Budapest, József-u. 67.

PIEDLER JÁNOS

LENFONÓGYÁRA
 KOMÁROM.

Vesz nyers lenkór-
 rőt szál nyereszhez,
 valamint kaszált és
 géppel csépt
 lenszalmátettség
 szerinti mennyiségben
 és alad eredeti (per-
 nau) orosz len-
 magot.

Birtok

vétel és eladás, úgy földparcella-
 zás, közvetít mint jelzálogköl-
 csönpenzt, jutányosan és gyorsan
 megveszi a Jelzálog, Forgalmi,
 Földértékesítő és Parcellázó Val-
 lalat Nagyikinda.

Kocsigyártás.

Budapesti Kovács- és kocsigyártó-
 ipartestület védnöksége alatt álló

Kocsi Árucarnok Szövetkezet
 Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 72. sz.
 ajánl mindennemű hintókoosít.

Gőzekék, uti mozdonyok, cséplőgépek hajtásához.

Felvilágosítás- és szakzerű utastással szolgálunk.
 Szívós megkeresések: **Zentral-Direction der Österreichischen Berg- und Hüttenwerks-Gesellschaft Teachen, (Osztrák Szilézia)** vagy:

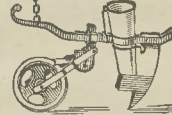
Az Osztrák Bánya- és Kohászati Társaság Magyarországi Képviseletéhez Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. szám (Köztelek) földszint 3. szám kéretnék.

Az első bécsi nagy mérszárosság részvénytársaság

Budapesti Képviselete (IX., Üllői-ut 25., Köztelek)

Vesz
kész hizott ökröket
 és fogad ajánlatokat, melyek
 hízalásra beállított ökrök
 eladására vonatkoznak.

Nyomótekercek vetőgépekhez

(TÖPPER-rendszer) D. R. G. M.
 Előnyei:
 A téli nedvesség jobb kihasználása!
Védelem kitéelés ellen!
 A magvak biztosabb, gyorsabb fejlődése!
 Fogat- és vetőmag-megtakarítás!
 Ugyszinte

nagyobb hozam biztosítása csekély költséggel.

Megrendelhető:
RITTERGUTSVERWALTUNG GROSS-ZSCHOCHER
 bei LEIPZIG (Deutschland).

Bármely öreg vetőgépre felszerelhető. Megrendelésnél Kérjük a vetőgéprendszer megadását.

BÁRDOS és BRACHFELD

műszaki és villamossági vállalat
BUDAPEST

VI., Gyár-utca 23. szám.
Villamossági osztály:
 Villamos világítási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak, malmok, fűrésztelpek és közszékek részére.
 Ajánlat ingyen és bérmentve.

A tammworth-sertés

a legújabb angol import. Az állatok tisztán tartva, szőrük gyönyörű bronz színben játszik. Miért is a konzervatívabb gazdák elneveztek tréfiából Orpington sertésnek. Az 1906. évi kolozsvári kiállításon I. és II-k díjjal kitüntetett törzsből származó **teliver választott tammworth malacok páronként 60 koronáért** kaphatók: **Simkó Györgynél, Válaszúton (Kolozs megye).**

Nincs többé beteg marha. Nem kellene állványok. Sokoldalú felhasználás. Tömérdek előny a mázolás-hoz képest. Idő és munkabér-megtakarítás. A legfeynyesebb bizonyítványok százai általánosan rendelkezésre.

Kérjünk prospektust No. 24
RUDOLF KRASA tól
 Bécs, III., Kirchengasse 37.

Leszállított árak. T. Hankam N. czég

Kaszinók és gazdasági egyleteknek részletfizetés mellett.

Wien.

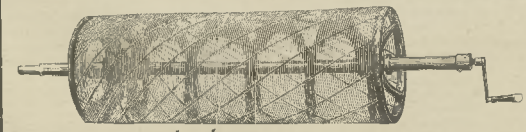

A leggyorsabb és legtekintetesebb eltávolítását a **réti mohának** érhetőjük el a **Matouch-féle moha-boronával**. Kiváló használhatóságát sok bizonyítvány és utánrendelés igazolja. Kégszerszám alkalmas az ösi vetések és löhero-földek tavaszi fogsolására. Beszerelhető **N. Hankam, Wien, 8/2 Florian-Gasse 63.**

Válaszolólag becses leveleire, melyben a **Matouch-féle rétmoha-boronával** az ösi vetésekben, úgy szinte herékben végzett kísérleteiről említett tesz, bátorokunk jelenteni, hogy mi évente ezen kitűnő boronával járjuk meg réteinket, ösi vetéseinket és heréseinket, legjobb eredmények. Elvitathatatlanul a legértékesebb e nemelt gazdasági eszközök közé tartozik a **Matouch-féle rétmoha-borona** és nélkülözhetetlen minden gazdára néve.

Kitűnő tisztelőit elzátoos szolgálja
 a gyógyintézet gazdasági hivatala.

Szabályozható gabonaosztályozó hengereket gőzcséplőgépekhez

teljesen felszerelve szállít, valamint hengervázaknak sodronyfonattal való bevonását, úgy azoknak javítását eszközli.

KOLLERICH PÁL ÉS FIAI első magyar sodrony-szövet-
 fonat- és szitaáru-gyára Bpest, IV., Ferencz József-rakpart 21.

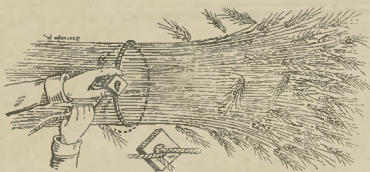
Állandó nagy raktár cséplőgépekhez és szelelőrostákhoz való lyukasított lemez- és drótszitákból.

Kartelen kívüli műtrágyák

azonnali és őszi szállításra, répaszelet, korpa és összes erőtakarmányok legolcsóbb napi-árban szerezhetők be a

Mezőgazdasági Aruhitelbank Részv.-társ.-nál
Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Bankosztály: Előnyös feltételek mellett nyújt mezőgazdákknak személyi hiteli kölcsönöket kezes nélkül.

Egyetemes kéve-gyorskötők

legolcsóbb árban azonnali szállítatnak.

Nagy választék mindennemű gazdasági kötélárúban.

HELLE O. műszaki kötélverő-gyár POZSONY.

Stumpf Károly kocsigyártása.

Ajánljuk díszan felszerelt rakatárát minden jellegű kősz koscskából, aranylag jutányos áron. A gyártmány jó minősége és szilárdságáért kezeskedik a cég régi jó hírneve. Gyártelep és kocsikraktár: Budapest, IX., Soroksári-út sarok és Vágóhid-utca 2.

A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részv.-társaság

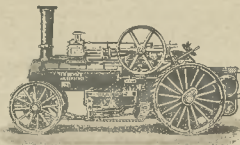

szarvasmarhák, borjúk, juhok, kecskék és báránycok bizományi eladásával foglalkozik

A bizományába küldött állatokat kísérő nélkül is lehet feladni. A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni. A feladott állatokra a feladási végny ellenében megfelelő előleggel nyújt hatóságilag megállapított kamattaláb mellett. — Vasuti küldemények önzendők:

Vásárpénztár BUDAPEST, Ferencváros.
 Levél-sürgöny, telefonicum: VÁSÁRPÉNZTÁR—BUDAPEST.

DEHNE FR. gézkegyára HALBERSTADTBAN.

Gézekemelőnyai hézagpótló fontos újításokkal vannak ellátva. Az eddigieket minden irányban megelőzik. Versenyképes árak, kedvező fizetési feltételek. — Vezérképviselet: **Timár Ede** Bpest, Lipói-körút 28.

HONI IPAR!

Szabadalmazott

LOSONCI DRILL

tolókeres sorvetőgép, munkaközben beállítható, alul és fölül vető szerkezettel, szabadalmazott magbeboronálóval.

ELSŐ LOSONCZI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR

BASCH és TARIÁN mérnökök, LOSONCZ.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Kizárólagos vetőgépgyár.

A kolozsvári országgyűlési országos A nagyváradi mezőgazdasági kiállít-
 mezőgazdasági kiállításán I. díjossal, tason díjmentő oklevél újításokért!
 aranyéremmel kitüntetve.

Kizárólag fajtszta őszi szedestű, tehát fagymentes, továbbá jégverés-mentes anyagot ajánlok vételre!!!
 Készlet már csak gyökeres 100.000. Árjegyzék bárkinek kívánatra küldetik bérmentve! **Sima készlet 2 millió.**
Kivonat MICHL ISTVÁN tata-tóvárosi immunis mintaszőlőtelepe árjegyzékéből:

A szőlőfaj neve		Gyökeres száza / ezre / forint		Sima száza / ezre / forint		A szőlőfaj neve		Gyökeres száza / ezre / forint		Sima száza / ezre / forint	
BORFAJ:						CSEMEGEFAJ:					
Budai Zöld	fehér	1.90	14.	—	—	Oportó	fekete	1.80	15.	—	70
Burgundi	fehér	—	—	—	6.50	Óthello	—	1.80	14.	—	50
Erdői (fehér bakar)	—	2.20	18.	—	5.	Vegyes borfa	—	1.40	12.	—	50
Erdélyi leányka	—	—	—	—	1.50	CSEMEGEFAJ:					
Ezerjő	2 éves	—	—	—	50	Chass. blanc, croquant	fehér	—	—	80	6.
Fehér Bogdányi dinka	—	1.80	18.	80.	6.50	„ cornelle blanc	—	—	—	1.20	8.
Furmint	—	1.60	14.	80	4.50	„ Fontainebleau	—	—	—	1.20	8.
Hárslevéltől val. Hegyaljai	—	1.80	15.	80	5.	„ musc. Gama Drome	—	2.40	20.	1.50	10.
Járdovány	—	1.80	16.	80	6.60	„ musc. d'St. Maere	—	—	—	1.30	12.
Júliánok	—	1.80	15.	70	5.	„ de Nantes	—	—	—	1.80	12.
Mézces	fehér	1.60	15.	80	4.50	„ Napoléon	—	—	—	2.	12.
Mustos Kadarka	—	—	—	80	4.50	„ Vibert	—	—	—	1.50	10.
Olasz kizding	—	—	—	60	3.50	„ Fontain rouge v. piros	—	2.40	20.	1.80	12.
Ortlóbi sárga	—	1.60	14.	—	—	„ rouge s.	—	2.40	20.	1.30	8.
Rajnai Rizling	—	1.80	15.	70	6.50	„ Imperial rouge	—	2.40	20.	1.50	10.
Rakk	—	—	—	80	5.	„ Negropont	—	—	—	1.80	12.
Sárföldes	—	1.80	15.	70	5.	„ Ronsard vil.	—	—	—	1.80	12.
Sauvignon	—	—	—	70	5.	„ tokaj angevine v.	—	2.40	20.	1.80	12.
Semillon	—	—	—	70	5.	„ rouge croquant s.	—	—	—	1.80	7.
Szerémi zöld	—	—	—	80	4.50	Muscát Alexander	fehér	4.50	35.	2.50	20.
Szlankamenka	—	—	—	80	6.	„ cainada	—	4.50	35.	2.50	20.
Szöld Silyáni	—	1.80	15.	80	5.50	„ candia	—	—	—	3.50	25.
Bogdányi dinka	piros	—	—	80	5.	„ croquant	—	—	—	3.50	25.
Kovácska	—	2.50	20.	160	10.	„ dr. Rab. Hogg	—	6.	—	4.	—
Szlankamenka	piros	—	—	60	5.	„ Escholata sup.	—	8.	—	5.	—
Veltelini	—	1.80	16.	80	5.	„ Lahnes Perfect.	—	2.	18.	1.	6.
Vörös dinka	—	1.80	16.	80	5.	„ Lunel	—	3.	25.	1.80	12.
Alicante bouschet	fekete	1.80	16.	70	5.	„ Ottonal	—	5.	—	2.50	20.
Aramon	—	1.60	14.	80	4.	„ Pansée	—	2.50	—	1.50	10.
Carbenet	—	1.60	14.	80	4.	„ di Corral vil.	piros	3.50	25.	1.80	12.
Kadarka nemes	—	1.60	14.	80	4.	„ frontignan rouge sárga	—	3.50	25.	1.80	12.
Merlott	—	1.60	14.	80	4.	„ Hamburg	fekete	3.50	25.	1.80	12.
Nagy Burgundi	—	1.60	14.	70	4.50	„ Madersfeld c.	—	3.	—	1.80	12.

MEGJEGYZÉS. Mindazon küldemények, melyek a 60.900. sz. miniszteri rendeletnek meg nem felelnek, kötelezem magam legelőt saját költségemen visszahozatni s a megrendelő által kifizetett összeget megtrétni. Fenti árak csomagolás nélkül értendők, melyről csupán saját kiadásaim számítható. A vasszők fajtszék, szőlővnyűmésőgék, peronospora, oídium és jégverésmentesek, őszi szedestűk. Megrendeléshez 1/2 előleggel kérek. — Telepem: Bécsben, Budapesten, Prágában, Szegeden, Párisban, Pozsonyban, Ostendében elsőrendű érmet és Ostendében meg királyi kitüntetéssel „koronás arany érdemkeresztet” nyert. — Több ezer elismertől levő tanuskodik, többek közt állami, főhercegi s temérdek uradalmi telepekről is — a pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról.

KLINGER HENRIK

Gyártelepek: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutáruvgyár Pozsonyban. Házi-ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövő-gyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér 11.

Ajánlja készítményeit, u. m.

lisztes, korpá- és gabona-ZSÁKOKAT

fonból, kenderből és jutából, varrással vagy varrás nélkül. Továbbá **vizmentes ponyvák** gépekre és kazlakra, **nyers szeker- és ropceponyvák**, **nyers és ruggantozott kender-tömlőket**, vízvedreket, vízmentes lólakardókat, vászon-sútrakat, esőköpenyeket, stb.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

A legkedveltebb és legjobban bevált

Kévekötő-aratógépek

Marokrakó-aratógépek

Kaszálógépek, Gyűjtőgépek a

Deering-félek.

Ajánlja egyszersmind a jelen időnyre **SACK RUDOLF** elismert kítűnő **aozélékeit, kapáló- és töltőgető-ekéit** és más egyéb legtekőlete-sebb **talajmivelő eszközeit és gépeit.**

Mind Ezeket a legmesszebbre terjedő szavatosság mellett szállítja és kimerítő ismertetést kívánatra ingyen és bérmentve küld:

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépüzlete

Budapest, V., Váci-körút 52.

Élőkerítés.**Gledischia élősövény.**

Bármely talajban gyorsan fejlődik, sűrű nagy tövéivel ember és bármely állatnak ellenáll, kitart 70–80 évig, növelhető olyan sűrűn, hogy apró eszike, malacz stb. sem mehet át, ez a legalkalmasabb áthatatlan örökös kerítés. Ezer darab ára 12 korona, ötven méter kerítéshez elég. A csemoték jages pinczében tétettek és így egész május végeig sikorral ültethetők. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítás minden rendeléshez adatik. A kinek élőkerítés nem felel meg, szállíthatók **sodronyszöveget** 100, 150 és 200 centiméter széleset.

Szőlőlugas

minden háznak legszebb díszje, egy gyűjtőmenny 8 fajból 20 tő. Egy-egy 2–300 fűrtöt terem.

Szőlőoltványok

táblás ültetések és hiányok pótlására 60 legkiválóbb bor- és csemege-faj, szigorúan válogatott, tökéletes forradású és fajtiszta, dús gyökerei példányok.

DELAWARE

Ehez nem kell semmi tudomány, azért is ellensége sok tudományos szőlő-intéző. Sima vessző, minden szajt megfakad, oltani, permetezni nem kell. De csak az a legemesebb fajta, melyből én 18 év alatt 40 holdat ültettem. 30–35 hektárt terem holdanként, bora édes, erős. Bővebb leírását természetnek rajzával és mindenről **képes árjegyzéket** tanulságos tartalommal s mindenhez teljes tájékoztatóval **ingyen és bérmentve.** — Ozim:

Nagy Gábor szőlőnagybirtokos **Nagykágya.**

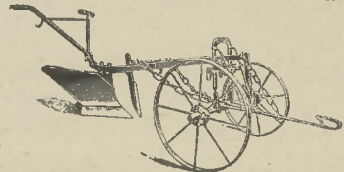
ACZÉL EKÉK

Ajánlom a legjobban bevált szerkezetű, teljesen aczélanyagból pánczél aczélkormányokkal tégyelaczéltól készült ekefejfel **EGYES EGYETEMES ÉS TÖBBVASU EKÉIMET**, valamint talajmivelő eszközeimet teljes szavatossággal olcsó ár és kedvező feltételek mellett.

BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára.

Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond**

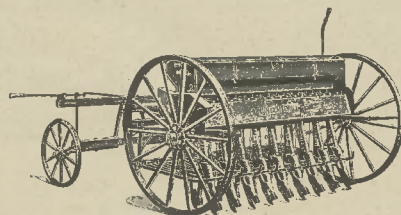
BUDAPEST, VI. kerület, Nagymező-utca 68. szám.

Mielőtt vetőgépet vesz, érdeklődjön az

„UNICUM DRILL“

vetőgépek iránt gazdátársainál. Ezen vetőgép az egyedüli, melylyel sík és hegyes talajon egyenletesen lehet vetni, mely a magot nem sérti és szabályosan elosztja. Több mint 26.000 darab ily vetőgép van az egész világon elterjedve, melyekről ezer és ezer elismerő nyilatkozat áll a t. gazdaközönség rendelkezésére.

MELICHÁR FERENCZ kizárólagos vetőgépgyára.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond.

Budapest, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Gőzmivelés.

== Nagyobb területek szántását gőzekével ==

hajlandó vagyok elvállalni; épüdy

mélyrigólozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alanti címemhez forduljanak:

WOLFF ERNŐ gőzszántási vállalkozó
Budapest — Kelenföld.

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos
Budapest, VIII.,
Bércocsis-utca 12.
Telefon: 97-06-74

Sertéseket sovány és hízlalt állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít.

DRÖSSLER KÁROLY cs. és kir. szabad. gazdasági géppgyár

Budapest, VI. ker., Váci-körút 59. szám. Gyár: POZSONY.

Magánjárókat, gőzmozgonyokat, cseplőgépeket

ugy gőzmozgonyhoz, mint benzinkomoblokhoz,

szalmakazalozókat, gőzekéket, vetőgépeket, burgonya-kiemelőgépeket

mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legteljesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselői jutányos feltételek mellett felvétetnek.

Figyeljünk e védjegyre és óvakodjunk utánzatoktól.

HOMOK KINCSET REJT!

Jutalmazó mellékípar gazdák számára!

Kézi Üzem!

Kis befektetési tőke!

Homoktéglagyártó-gépek,

egyszínlőn mindenféle eszközöket és festékeket,
ezement-fődélcserépeket, ezement-padlólapok, ezementesövek, itató-vályuk, stb.
gyártásához szállít a

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gasparly & Co.

Markranstädt bei Leipzig.

Különlegességi géppgyár.

A mi gépeink és eszközeink évek óta vannak használatban saját ezement-áru-gyárunkban és racionális munkánkban bármikor megtekinthetők vásárlás, kényszer nélkül.

Levelezés minden nyelven.

A homok megvizsgálása, próbasajtolás és minták igényen.

Kívánatra ingyen küldjük a 84-ik számú árjegyzéket

Vetőmagvak.

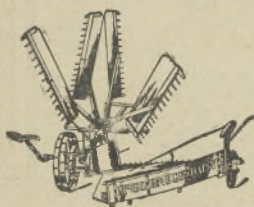
Alcsuthi tengeri, koronás, 50teremő, 30 korona métermázsánként, 10 métermázsán fölül 16 kor, métermázsánként, vető zsákjában.
Bácskai zab, elsőrendű, fehér, súlyos, 30teremő, métermázsánként 30 korona, 10 métermázsán fölül 4 1/2 korona métermázsánként, vető zsákjában.
Gomborka, métermázsánként 33 koronás, vető zsákjában.

Szalma, posnyival lektőre, 200 korona, zsu és ártárazalma 300 korona, 1000 kévéénként 200 koronás (közvetlen vasutállomás mellett). Kívánatra vasúthoz szállítva, vető posnyival lektőre, vagononként (1000 kévéé) 240 korona. Saját termései érmelékű bögyi borok, 1892-1906. évekről, palacsokokban és hordókban. 1904, 1905. és 1906. évi asszál hecctola 40 koronás, 1907. évi 44 koronás, 1901. évi 48 koronás, 1892. évi 52 kor., 1897. évi 50 kor., 1898. évi 58 kor. Kéziművelő Szakas, Erlang, Mosler és vörösi borok. Próbaminia 0.8 literes üvegben, postacím 2.50 korona. Kívánatra árjegyzék.

Szamarak, olasz-egyenlő keresztetű, 110-125 cm. magasságban, árba 180-400 korona. Kívánatra árjegyzék.

Az árak az vasutállomás Székelyhíd (számla az v. A. Apüköröszúr értendő, az árak előleges befizetése vagy utólagos mellé, utóbbi esetben az értéknek 1/3 részét előre befizetendő. Zsákokkal vető kívánataira beszerzésre a szállítóköltséget nem számítjuk. Megrendelések a beérkezési sorrendje szerint fogantatottatnak.

Gróf STUBENBERG JÓZSEF
székelyhídi uradalomának számtartói hivatala.

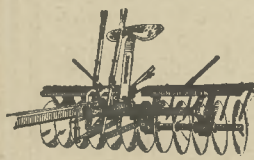
„Daisy“ marokrakó aratógép.

Specziálítások:

Kéveköttőaratógépek
Marokrakóaratógép
Fűkaszalógépek
Aczél-szénagyűjtőgépek
Széna-forgatógép

Benzinmótorok

takarmánykamra számára és cséplőgép-hajtásra.

Mc. Cormick tárcsásborona.

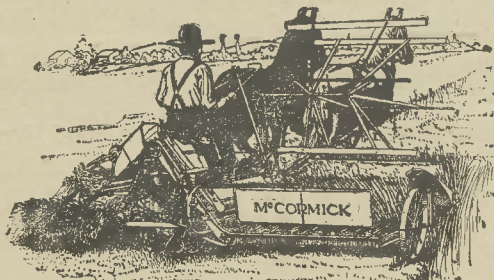
Mc CORMICK

Harvesting Machine Company csikágó aratógéppgyár.

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

KNECHT I. E. igazgató.

Mc. Cormick kéveköttő-aratógépe.

„Mc. Cormick“ a világ legnagyobb és legrégebb géppgyára.
„Mc. Cormick“ a jelenkor legjobb és legmegbízhatóbb aratógépél.
„Mc. Cormick“ 1907. évi modelljein ismét lényeges javítások vannak.
„Mc. Cormick“ aratógépei európai viszonyoknak megfelelően tényleg külön készülnek.

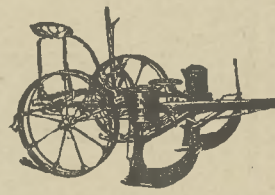
Budapesten állandó gépkiallítás!

„New 4“ fűkaszalógép.

Specziálítások:

„Senior“ tengeri ültetőgép
(autom. négyzetbe ültet.)
Tengeri-kéveköttőaratógép
„Ohio“ tengeriszár-tépgép
(egyzerszind szecsokavágó.)
Tengeri-morzsológép (erőhajtásra.)
Tárcsásborona
(tarlóbantásra és lazításra.)
Aczél-lókapa
(tengeri, burgonya, takarmányrépa stb.)
Rugófogás boronák

„Senior“ tengeri ültetőgép.